O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

2001 йил 9 январ сешанба

Сотувда эркин нархда
№ 6 (2568)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

МАРКАЗИЙ ОСИЁ:
ЯНГИ АСРДА ЯНГИ УФҚЛАР САРИ

Дунёда халқлар кўп, эл-элатлар кўп. Урф-одат, расм-русум, анъаналар ҳам шунга яраша. Дейлик, кимлардир Янги йилни, учинчи мингйилликни ҳануз байрам қиляпти...

Янги йилни биз ҳам шод-хуррамлик билан кутиб олдик. Лекин, душанбадан яна одатдаги иш кунимиз бошланди. Рўзғорни бутлаш, хонадонни обод қилиш, соддароқ айтганда, тирикчилик ташвишларига шўнғиб кетдик. Биз ўзи шундаймиз — бекор ўтира олмаймиз. Баҳовуддин Нақшбанд бобомиз айтганларидек, кўнгил Яратганда-ю, қўл ишда.

Янги йилнинг биринчи ҳафтаси Марказий Осиё давлатлари раҳбарлари учун ҳам қизғин меҳнат билан бошланди. Улар Марказий Осиё Иқтисодий Ҳамжамиятининг навбатдаги йиғилишини ўтказиш учун Олмаота шаҳрига тўпландилар.

Икки оғиз сўз Иқтисодий Ҳамжамият тарихи ҳақида. Маълумки, мамлакатларнинг жаҳон иқтисодиётига интеграциялашуви минтақавий ҳамкорликдан бошланади. Зеро, ён-атрофдаги мамлакатлар билан тинч-тотув яшаш, товарлар, хизматлар, маблағ ва ишчи кучларининг эркин ҳаракатини таъминлаш интеграция жараёнларини тезлаштириб, минтақа халқларининг тўқ-фаровон яшаши учун қулай шароит яратади. Мавжуд муаммоларни биргаликда бартараф этиш имконини беради.

Ана шу мақсадда 1993 йилда Ўзбекистон билан Қозоғистон ўртасида 1994-2000 йиллар давомида ўзаро иқтисодий интеграцияни чуқурлаштириш бўйича битим имзоланганди. 1994 йилда эса бу икки давлат ягона иқтисодий макон яратишга келишди. Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай Ягона иқтисодий макон яратиш ҳақидаги битимга Қирғизистон ҳам қўшилди. Бошқача айтганда, ягона иқтисодий макон яратиш Марказий Осиё давлатлари ўртасидаги ҳамкорликнинг асосига айланди. Шу боис 1998 йил Тожикистон ҳам ушбу ҳужжатни имзолади. Айнан шу йили Ўзбекистон ташаббуси билан мазкур тузилмага Марказий Осиё Иқтисодий Ҳамжамияти деб ном берилди.

Яна Олмаота саммитига қайтамиз. Аввал хабар қилганимиздек, саммит ишида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ҳам иштирок этди. Қозоғистон Президенти саройида Иқтисодий Ҳамжамиятга аъзо давлат раҳбарлари — Президентлар Ислом Каримов, Нурсултон Назарбоев, Асқар Акаев, Имомали Раҳмоновларнинг тор доирадаги мулоқоти бўлиб ўтди. Суҳбат расман "тор доирада" дейилса-да, бу сўз ўзаро мулоқот кўламини ифода этолмайди. Чунки суҳбат мавзуи чекланмади. Президентлар минтақа халқлари тақдирига дахлдор барча масалалар бўйича ўз фикр-мулоҳазаларини баён этишди.

Мулоқот чоғида минтақавий ҳамкорликнинг аҳволи, унинг истиқболлари атрофлича таҳлил этилди. Хусусан, иқтисод, фан-техника борасидаги ҳамкорлик, минтақада тинчликни, ижтимоий-сиёсий барқарорликни сақлаш, терроризм, диний экстремизм, наркотик моддаларнинг ноқонуний айланишига қарши биргаликда курашиш юзасидан фикр алмашилди. Мулоқот жуда эркин, ошкора, самимий руҳда ўтганлигини алоҳида таъкидлаш керак. У ёки бу масалага муносабатлар рўй-рост, ошкора айтилди. Шундай бўлгани ҳам маъқул. Ҳаёт бор экан, тирикчилик бор экан, муаммо бўлади. Гап мана шу муаммоларни вақтида аниқлаб, уни биргаликда оқилона йўл билан бартараф этишда.

Куннинг иккинчи ярмида Марказий Осиё Иқтисодий Ҳамжамияти Кенгашининг кенгайтирилган мажлиси бўлди.

Мажлисда Марказий Осиё Ҳамкорлик ва Тараққиёт банки фаолияти ҳамда банкнинг аудиторлик текшируви якунлари билан боғлиқ масалалар таҳлил этилди. Шунигдек, мажлисда 1994 йил июл ойида Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон ҳамда Тожикистон ўртасида Марказий Осиё Ҳамкорлик ва Тараққиёт банкини (МОҲТ) таъсис этиш тўғрисида тузилган битимга ўзгартиришлар киритишга оид масалалар муҳокама этилди.

Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Марказий Осиё республикалари Иқтисодий Ҳамжамияти Форумини чақириш тўғрисида таклиф киритди. Ушбу таклиф анжуман қатнашчилари томонидан якдиллик билан маъқулланди.

Олмаота саммитида Қирғизистоннинг Халқаро тоғлар йилини ўтказиш тўғрисидаги таклифи ҳам иштирокчилар томонидан қўллаб-қувватланди.

Мажлис ниҳоясида ҳужжатларни имзолаш маросими бўлди. Унда Ўзбекистон Республикасининг Марказий Осиё Иқтисодий Ҳамжамиятини Марказий Осиё Форумига айлантириш таклифи тўғрисида протокол, Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон ва Тожикистон ўртасида 1994 йил имзоланган МОҲТ банкини яратиш тўғрисидаги битимга ўзгартиришлар киритиш бўйича протокол, шунингдек, Бишкекда МОҲТ банки шохобчасини очиш ҳамда Ҳамжамият Давлатлараро Кенгашининг навбатдаги мажлисини ўтказиш тўғрисидаги ҳужжатлар имзоланди.

Ҳужжатларни имзолаш маросимидан кейин анъанага мувофиқ Президентлар Ислом Каримов, Нурсултон Назарбоев, Аскар Акаев ва Имомали Раҳмонов оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашдилар.

Терроризм инсоният учун энг катта хавфга айланиб бормоқда. Афсуски, ҳар бир киши ва барчанинг тақдирига дахлдор бу муаммо борасида турли хил сиёсий ўйинлар, арзонгаров гаплар ҳам йўқ эмас. Жумладан, мазкур матбуот анжуманида Рейтер агентлигининг мухбири террорчиларнинг эҳтимоли бор баҳорги хуружи ҳақида тўхталар экан, қўрқмайсизларми, деган маънода киноявли савол ташлади.

— Халқаро террорчи гуруҳлар Тожикистон ҳудудидан Ўзбекистон ва Қирғизистонга суқулиб кириб, икки йилдан бери тинчлигимизни бузишяпти, — деди Ислом Каримов. — Покистон ва Афғонистон ҳарбий лагерларида пухта тайёргарликдан ўтган бу газандалар ва уларнинг ортида турган кимсаларнинг ниятлари бизга маълум: ёвуз кучлар Марказий Осиёда ижтимоий-сиёсий вазиятни издан чиқариб, бизни дунёвий тараққиёт йўлидан қайтаришмоқчи.

Террорчиларнинг хуружлари олдиндан тайёрланган режа бўйича кечаётганлигига эътиборингизни қаратмоқчиман.

Бу хуружнинг 2001 йилда ҳам такрорланишига биз асло йўл қўя олмаймиз.

МДҲ давлат раҳбарларининг Минск саммитида мен бу хавф фақат Марказий Осиёга эмас, бошқа минтақа ва ҳудудларга ҳам дахл қилишини айтиб, халқаро терроризмга қарши биргаликда кураш олиб боришга чақирган эдим. Менинг бу таклифимни МДҲ давлат раҳбарлари маъқуллашди. Демоқчиманки, бу масалада биз ҳамфикрмиз. Қўл қовуштириб ўтиришга ҳаққимиз йўқ. Имконимиздаги барча воситаларни ишга солиб, босқинчиларга қақшатқич зарба берамиз. Гап чекланган, аниқ, яъни превентив зарбалар эмас, суверен давлатларнинг қонуний ҳаққи — ўз чегараларини ҳимоя этиши ҳақида кетяпти.

Ўзбекистон билан Қозоғистоннинг иқтисодий алоқалари йилдан-йилга мустаҳкамланиб бормоқда. Лекин ечимини кутаётган муаммолар ҳам йўқ эмас. Маълумки, Жанубий Қозоғистон, Олмаота, Жамбул вилоятлари ишлаб чиқариш ва маиший эҳтиёжлари учун газни Ўзбекистондан олади. Тўловлар вақтида амалга ошмаётгани учун Ўзбекистон газ узатишни тўхтатиб қўйярмиш, деган миш-мишлар юрибди.

— Қозоғистонлик биродарларимиз хотиржам бўлишсин. Ваҳимага асло ўрин йўқ,— деди Президент Ислом Каримов. — Газ бўйича икки мамлакат ҳукуматлари даражасида шартнома тузилган. Ўзбекистон ўз зиммасига олган мажбуриятларини тўлиқ бажарган ва бундан кейин ҳам бажаради. Тўғри, нархларни қайта кўриб чиқишимиз керак. Биз газни Қозоғистонга арзон нархда сотяпмиз. Ваҳоланки, жаҳон бозорида 1000 метр куб газнинг баҳоси 50 долларга чиқди. Нарх бўйича Қозоғистон ҳукумати билан музокаралар олиб боріляпти, ўйлайманки, бу масала ижобий ҳал этилади.

Олмаота саммитида Ўзбекистон Ҳамжамиятнинг фаолият доирасини кенгайтириш, уни Форумга айлантириш таклифини ўртага ташлаган эди. Президентимиз мазкур таклифнинг моҳиятини журналистларга атрофлича тушунтириб берди.

— Иқтисодий Ҳамжамият ўзаро муносабатларимизнинг маълум босқичида муҳим вазифани бажарди,— деди давлатимиз раҳбари. — Лекин, очиқ-ойдин тан олиш керак: У бугун замон талабларига жавоб бермай қолди. Худди МДҲда бўлганидек, Ҳамжамиятнинг ҳам қабул қилинган кўплаб ҳужжатлари ишламаяпти.

Бизнинг фикримизча, минтақавий ҳамкорлик фақат иқтисод билан чегараланмаслиги керак. Барчамизга дахлдор талай масалалар борки, уларни фақат биргаликда ҳал этиш мумкин. Ҳамжамиятдан фарқли ўлароқ, Форум ҳаракатида жамиятнинг кенг қатламлари — ишлаб чиқарувчилар, олимлар, фан, маданият, санъат арбоблари, тижоратчилар ва бошқа соҳа вакиллари ҳам иштирок этади. Биз Форум ғоясини кўр-кўрона иҳрож этиш тарафдори эмасмиз. Ҳамжамиятга аъзо давлатлар Ташқи ишлар вазирликларига, экспертлар гуруҳига топшириқ берилган: ҳозир улар Форум имкониятларини ўрганишмоқда. Ҳамжамиятнинг апрел-май ойларида Тошкентда ўтадиган йиғилишида бу масалага ойдинлик киритилади.

Марказий Осиё Иқтисодий Ҳамжамиятининг навбатдаги кенгаши ўз ишини якунлади. Ватанга қайтиш учун Олмаота аэропортига йўл олар эканмиз, қор ёға бошлади. Ҳаммани зориқтирган, соғинтирган оппоқ-оппоқ қор!... Қор ёруғлик, қутбарака даракчиси.

Илоҳим, эзгу ниятлар, орзу-армонлар билан янги асрга, янги мингйилликка қадам қўйган қадим Туркистон фарзандларининг ризқи бутун, толеи баланд бўлсин!

Муҳаммад РАҲМОН,
Тошкент-Олмаота-Тошкент.

СУРАТДА: Марказий Осиё давлатлари раҳбарлари саммити пайти.

Муҳаммад АМИН (ЎзА) олган сурат.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Янги йил муносабати билан самимий қутловларимни қабул қилгайсиз.

Олавур Рагнар ГРИМССОН,
Исландия Президенти.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Рождество байрами ва Янги йил муносабати билан бахт-саодат тилаб билдирган эзгу истакларимни йўллайман.

Леннарт МЕРИ,
Эстония Республикаси Президенти.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Жаноби Олийлари,

Янги 2001 йил, XXI аср ва учинчи мингйиллик бошланиши муносабати билан самимий қутловларимни қабул қилгайсиз.

Булар Ер юзидаги барча халқларга бахт-саодат, тинчлик ва равнақ келтирсин!

Камоли эҳтиром ила,

Сапармурот НИЁЗОВ,
Туркманистон Президенти.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Муҳтарам Ислом Абдуғаниевич!

Янги 2001 йил, янги аср ва янги мингйиллик муносабати билан ғоят самимий қутловларим ва эзгу истакларимни қабул қилгайсиз!

Сизга ва яқин кишиларингизга бахт-саодат ва омонлик тилайман.

Халқларимиз ва давлатларимиз бундай буён ҳам елкама-елка туриб тинчлик, тараққиёт ва бунёдкорлик йўлидан олға ҳаракат қилиб бораверишларига, дўстлик ва ҳамкорликни ҳар томонлама мустаҳкамлашларига ишончим комил.

Асқар АКАЕВ,
Қирғизистон Республикаси Президенти.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Жаноби Олийлари!

2001 йил муносабати билан Сизга ва бутун Ўзбекистон халқига Жаҳон Соғлиқни сақлаш Ташкилоти номидан қутловлар изҳор этишни истардим. Янги минг йиллик Сизга ва мамлакатингизга бахт-саодат, фаровонлик ва равнақ келтиришига ишонаман.

Сиз миллатнинг саломатлиги тўғрисида доимо шахсан ғамхўрлик қилиб келаётганингиз ҳамда 2001 йилни Оналар ва болалар йили деб эълон қилганингизни эшитиб, ниҳоят мамнун бўлдим.

Самимият ила,

д-р Гро Харлем БРУНТЛАНД,
Жаҳон Соғлиқни сақлаш ташкилоти Бош директори.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Сизга 2001 йилда сиҳат-саломатлик ва бахт-саодат тилашга ижозат бергайсиз.

2001 йилда ЮНИСЕФ, Сизнинг раҳбарлигингиз ва мададингизда, болалар манфаатларини кўзловчи умумжаҳон ҳаракатини амалга оширишда кўмаклашади.

Мазкур ҳаракат биргаликдаги мажбуриятларимизнинг ижросини ўзида акс эттиради ва бутун дунё болаларининг бахт-саодати йўлидаги ишларни жадаллаштириш учун хизмат қилади.

Кэрол БЕЛЛАМИ,
ЮНИСЕФ Ижрочи директори.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Муҳтарам Ислом Абдуғаниевич!

Янги йил муносабати билан ғоят самимий ва эзгу қутловларимни қабул қилгайсиз!

Бошланаётган 2001 йил ҳаётда фақат яхши ўзгаришлар олиб келсин. Омад, бахт-саодат, дўстларингизнинг ҳурмат-эътибори, оилавий фаровонлик Сизга ҳамиша ёр бўлсин.

Барча ишларингиз ва ташаббусларингизда Сизга улкан муваффақиятлар тилайман!

Эҳтиром ила,

А.ВОЛЬСКИЙ,
Россия Саноатчилар ва тадбиркорлар уюшмаси президенти.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Муҳтарам Ислом Абдуғаниевич!

Сизни ва яқин кишиларингизни Янги, 2001 йил билан сидқидилдан муборакбод этаман!

Янги асрнинг биринчи йили Сиз учун энг эзгу истакларингиз рўёбга чиқадиган йил бўлиб қолсин ҳамда тинчлик, осойишталик ва фаровонлик келтирсин!

Чин қалбдан сиҳат-саломатлик, эзгулик ва муваффақиятлар тилайман!

2001 йилда қувонч ва бахт-иқбол Сизга ёр бўлсин!

Янги, XXI аср хайрли бўлсин!

Эҳтиром ила,

А.ТУЛЕЕВ,
Кемерово вилояти губернатори.

Олий Мажлисда

Ҳамма аёллар ҳам ҳуқуқини биладими?

Олий Мажлиснинг Ижтимоий масалалар ва бандлик қўмитасида бўлиб ўтган йиғилишда Ўзбекистон Республикасининг «Хотин-қизларга қўшимча имтиёзлар тўғрисида»ги Қонунининг Фарғона вилоятида бажарилишини ўрганиш натижалари муҳокама қилинди. Йиғилишни қўмита раиси Машкура Сафаева олиб борди.

Маълумотномада қайд этилганидек, мазкур қонун жойлардаги касаба уюшмалари, хотин-қизлар қўмиталари, меҳнат ва ижтимоий таъминот бўлимлари томонидан аёллар фаолият кўрсатаётган барча меҳнат жамоаларига етказилган.

Вилоятда бюджетдан молиялаштирилган муассаса ва ташкилотларда ишлаётган 3 ёшга тўлмаган болалари бор аёлларга меҳнатга тўланадиган ҳақ камайтирилмаган ҳолда иш соатлари ҳафтасига 40 соатдан 35 соатга қисқартирилган. Мазкур қонуннинг бажарилиши вилоятдаги 354 та меҳнат жамоалари ва касаба уюшма қўмитаси томонидан тузилган жамоа шартномаларига киритилган, унинг бажарилиши ҳокимликлар, касаба уюшмалари, хотин-қизлар қўмиталари томонидан назоратга олиниб, бу масала бўйича мутасадди раҳбарларнинг ахборотлари эшитиляпти. Ҳозирги кунда бола парваришии билан банд бўлган 54097 та аёлга 9 ой давомида 1 миллиард 304022 сўм нафақа тўланган.

Қонунда белгиланган 20 йил иш стажига эга бўлган аёлларга 54 ёшдан пенсияга чиқиш ҳуқуқидан вилоятда 2000 йилнинг 1 октябр ҳолатига кўра 340 та аёл фойдаланаяпти.

Тиббий хулосаларга мувофиқ ҳомиладор аёлларга уларнинг меҳнат шароитларини

(Давоми 2-бетда).

«Халқ сўзи» ва «Народное слово» рўзномаларининг 10 йиллиги фақат тўй эмас, балки 10 йиллик меҳнатнинг кўриги, халқ олдидаги имтиҳонига ҳам айланди. Ушбу сана муносабати билан пойтахтимиздаги Миллий матбуот марказида бўлиб ўтган тантанали йиғилишда биз нафақат қутловларни эшитдик, балки шу билан бирга, ижодий фаолиятимиз тўғрисидаги муҳтарам адибларимиз, таниқли журналист биродарларимизнинг таассуротлари, ўйлари, фикр-истакларини ҳам тинглашга муяссар бўлдик. Умуман, бу тадбир журналистиканинг, матбуотнинг ҳозирги аҳволи, олдида турган муаммолар хусусидаги самимий гурунг тусини олди.

Шак-шубҳасиз, Президентимизнинг «Халқ сўзи» ва «Народное слово» ижодий жамоасига йўллаган табрикномаси, унда қилинган ишларни таъкидлаш билан бир қаторда, матбуотимизнинг келгуси фаолиятига йўлланма сифатида баён этилган фикрлар, ғоялар ва қарашлар, айниқса, алоҳида аҳамиятлидир.

• Кўнгилдаги ўйлар

Ҳаётбахш йўлланма

Табрикномада Юртбошимиз оммавий ахборот воситаларини фикр минбари бўлишга чорлайди. Фикр минбари бўлганда ҳам — эркин, мустақил ва ташаббускор фикрнинг минбари!

Юртбошимизнинг табрик сўзида бунга эришишнинг ғоятда истиқболли, самарали йўл-йўриқлари ҳам очиқ-ойдин кўрсатилган. Унда таъкидланганидек, ҳозирги шароитда ахборот воситаларининг асосий вазифаси — жамиятдаги қарашлар ранг-баранглигини, турли нуқтаи-назарларни дадил олиб чиқиш, ҳатто мухолиф қарашлардан ҳам тортинмаслик, беҳуда ҳадиксирашларга барҳам бериб, ҳаётда мавжуд муаммоларни ва камчиликларни рўй-рост акс эттириш, энг муҳими, бундай ишни мавсумий деб билмай, узлуксиз бир жараёнга айлантиришдан иборатдир. Бу сўзларни Президентимиз айтаяптилар. Демак, бу — давр даъвати, тараққиёт даъвати, Ватан даъвати, Истиқлол манфаатларидан келиб чиққан даъватдир. Биз бу даъватга «лаббай» деб жавоб берсак, оммавий ахборот воситалари янада жонланади, чинакам «тўртинчи ҳокимият» даражасига кўтарилади.

Биз демократик давлат, озод ва том маънода эркин ҳаёт қурмоқчимиз. Йўлбошчимиз чорлаётганларидай, бу ўзгаришларни энг аввало матбуотдан бошлашимиз даркор. Матбуот — эркин ва мустақил фикрлар минбарига, мактабига, жарчисига айланмоғи зарур. Халқимиз матбуотни севади, ҳурмат қилади ва унинг сўзларига эътиқод билан қарайди. Мана шу умумхалқ ишончининг ўзи ҳам матбуотнинг олдинги сафда бўлишини тақозо этади.

Биз ривожланган давлатлардаги эркин ва тезкор матбуотга ҳавас қиламиз. Аммо бундай матбуот фақат ҳавас билан туғилмайди. Бунинг учун меҳнат, изланиш, ҳалоллик, дадиллик, ташаббускорлик талаб қилинади. Яъни, ҳамма гап — ўзимизда. Навоий бобомиз айтганларидек, «Ҳар не истарсан, ўзингдан истагин». Биз эркин, дадил, ўқишли, қизиқарли, янгиликларга ўч ва янгиликлар тарғиботчиси бўлган фаол матбуотнинг бутун асосларини ва имкониятларини ўз журналистик фаоллигимиз, куч-ғайратимиздан излашимиз ва топишимиз лозим. Президентимизнинг табрик сўзидаги даъватлар кишида ана шундай ўйларни уйғотади.

Давр, тараққиёт, мустақил ривожланишимизнинг истиқболи биз, журналистларни илғор ва фаол фикрлиликка даъват этмоқда ва биздан шуни кутмоқда.

М. САФАРОВ.

Ҳокимлар ўқишмоқда

Қишлоқда иқтисодий ислоҳотларни жорий этишда бугунги кун талаблари нималардан иборат? Миллий истиқлол ғоясининг асосий тамойиллари қандай ифодаланади? Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини амалга оширишда нималарга эътибор бериш керак? Иқтисодиётни эркинлаштириш асосида ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг қандай омиллари мавжуд? Президент ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академиясида Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раисининг, вилоятлар ҳокимларининг қишлоқ хўжалиги масалалари бўйича биринчи ўринбосарлари, қишлоқ туманлари ҳокимлари, агросаноат соҳасига тааллуқли вазирлик ва идоралар раҳбарларининг кеча бошланган семинар-мунозаралари ана шу мавзуларни кўриб чиқмоқда.

Семинар-мунозарани Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси И. Жўрабеков очди.

Дастлабки гуруҳ — Бухоро, Жиззах, Қашқадарё, Навоий, Самарқанд, Сурхондарё ва Сирдарё вилоятларидан келган иштирокчилар ҳузурида бир ҳафта мобайнида Ўзбекистон Республикаси Президенти Давлат маслаҳатчилари, Бош вазир ўринбосарлари, вазирлар, агросаноат ишлаб чиқаришига тааллуқли илмий-тадқиқот институтлари олимлари, республика идораларининг вакиллари чиқиш қиладилар.

Семинарнинг биринчи куни Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчилари Х. Султонов, Т. Рисқиев, В. Голишев ва бошқаларнинг маърузалари тингланди.

Семинарда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Т. Алимов, Бош вазир ўринбосари, агросаноат комплексининг раҳбари Т. Холтоев иштирок этди.

Ўз мухбиримиз.

Хорижий сармоялар — ишлаб чиқаришга

Фурқат — вилоятдаги энг ёш, чин маънодаги қишлоқ хўжалик туманларидан бири. Бу ерда ягона саноат корхонаси мавжуд бўлиб, у пайпоқбоп ип ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган «Ишонч» ҳиссадорлик жамиятидир. Сўнгги йилларда бу корхона бир маромда ишламай қўйди. Бозор шароитига мослаша олмаслик, хомашё таъминотидаги узилишлар, раҳбарларнинг лаёқатсизлиги ва уқувсизлиги юз мингдан ортиқ аҳолиси бўлган туманга унча-мунча наф келтириб турган корхонани иқтисодий бўҳрон ёқасига олиб келди.

«Ишонч»нинг ишлари қандай юришди?

Бундан беш йил аввал корхона ҳиссадорлик жамиятига айлантирилганди. Яхши ният билан ҳар бири 600 сўмлик 40 минг донага яқин акция чиқарилди. Лекин ким ҳам иши орқага кетаётган, зарар кўраётган ташкилотнинг акциясини сотиб оларди? Акцияларнинг чет эл сармоядорларига, эркин бозорга мўлжалланган ҳамда давлат улушидаги қисми ҳаракатсиз туриб қолди. Бу эса ўз-ўзидан корхонани банкротлик ёқасига олиб келди.

Оқибат эса маълум: 1998 йилда ходимлар сони деярли 100 кишига камайди. Соҳалар бўйича ишлаб чиқариш кўрсаткичлари бажарилмади. Йилни 30 миллион сўм атрофида фойда билан якунлашга аҳд қилган жамоанинг қарзи 47 миллион сўмга етди. Аҳволни ўнглашга қанча ҳаракат қилинмасин, ўтган йили ҳам иш жойидан силжимади. Корхона ходимлари сони яна 199 кишига камайди. Маҳсулотнинг таннархи кўзланганига нисбатан 6124 сўмга ортиб кетди. Хомашё таъминотидаги узилишлар сабабли, режада кўзда тутилганидан 200 тонна кам ип ишлаб чиқарилди. Бу эса пировард натижада корхонанинг хазинасини ўпириб кетди. Йил бошида белгиланганига нисбатан ўн баробар кам фойда олинди. Ҳар бир ходимнинг меҳнат унумдорлиги режалаштирилган 384 минг сўм ўрнига 232 минг сўмни ташкил этди. Бошқача айтганда, бир сўмлик товар ишлаб чиқариш учун сарф қилинган хомашё олти сўмдан зарар келтирди.

Айтиш жоизки, корхона бундан 15 йил аввал Қўқондаги ип-йигирув, пайпоқ тўқув комбинатининг шохобчаси сифатида бунёд қилинган эди. Шунча йилдан бери на маҳсулотнинг тури ўзгартирилди, на сифати яхшиланди. Бир пайтлар уй бекалари алмисоқдан қолган чархларда пайпоқлар учун ип йигиришган. Бу ерда тайёрланаётган маҳсулот ана шу ибтидоий усулдаги пайпоқлардан деярли фарқ қилмаслиги аён бўлиб қолди. Бозор иқтисодиётининг талаблари эса бошқа. Қаерда жаҳон андозаларига мос, сифатли маҳсулот ишлаб чиқарилса, ўша ерда буюртмачи ҳозиру нозир.

Корхонани оёққа турғазиш, уни қарз ботқоғидан қутқариш учун нима қилиш керак? Юртбошимиз халқ депутатлари Фарғона вилоят Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида сўзлаган нутқида бу масалага аниқ ечим топиб бердилар. Яъни ишлаб чиқаришга чет эл сармоясини жалб қилиш, замонавий дастгоҳлар ўрнатиш, жаҳон андозаси талабларига мос, рақобатбардош маҳсулот тайёрлаш орқалигина иқтисодий барқарорликка эришиш мумкин. Шундан келиб чиқиб, туман раҳбарлари тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш Марказий Осиё-Америка жамғармасининг бош маслаҳатчиси, тўқимачилик саноати бўйича йирик сармоядор, америкалик хусусий тадбиркор Муҳаммад Иқболни корхонага таклиф қилдилар.

Муҳаммад Иқбол аҳволни ипидан-игнасигача эринмай ўрганиб чиқди. Ҳақиқатан ҳам, вазият анча мураккаб, ишлаб чиқариш воситаларининг 68 фоизи маънавий эскирган эди. Асосан Россиядаги тўқимачилик машинасозлиги корхоналарида тайёрланган дастгоҳлар эҳтиёт қисмлар етишмаслиги сабабли тўхтаб қолганди. Бунинг устига, хомашё сотиб олиш учун хазинада маблағ йўқ. Қарз берган ташкилотлар эса корхона раҳбарларининг ҳоли-жонига қўймайди.

Чет эллик тадбиркорга, энг аввало, корхонадаги маънавий иқлим, яъни қийин шароитда ҳам қадрдон жамоани тарк этмай меҳнат қилаётган ишчи-хизматчиларнинг жонкуярлиги ва фидойилиги маъқул келди. Корхонадаги аҳволни ўнглаш лозим эди. Бу хусусдаги тегишли таклифлар республика Давлат мулк қўмитаси ҳамда енгил саноат моллари ишлаб чиқариш давлат уюшмаси — «Ўзенгилсаноат» мутасаддиларига ҳавола қилинди. Тадбиркор биринчи навбатда ҳаракатсиз турган 66 фоиз акцияни сотиб оладиган, сўнгра корхона гарданидаги қарз (47 миллион сўм)ни кредиторлар белгилаган муддат бўйича аста-секин узадиган бўлди.

Ваъда вафоси билан қадрли. Шартнома имзоланганидан сўнг, кўп ўтмай, Муҳаммад Иқбол юз минг АҚШ доллари миқдоридаги маблағни корхона ҳисобига ўтказиб берди. Йил охиригача Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг курси бўйича яна шунча сармоя ажратилади. Хуллас, «Ишонч» ҳиссадорлик жамиятининг 66 фоиз акцияси америкалик тадбиркорнинг хусусий мулкига айланди.

Олти ой ичида корхона кредиторлик қарзларидан қутилди. Айни кунда жаҳон андозаларига мос маҳсулот ишлаб чиқариш, қайта жиҳозлаш тадбирлари изчиллик билан амалга оширилмоқда. Қатъий бизнес-режа ишлаб чиқилган. Толани титадиган ва тароқлайдиган дастгоҳлар Хитойдан олиб келинмоқда. Бунинг учун 762 минг АҚШ доллари сарфланиши кўзда тутилаяпти. 160 урчуғли тўқимачилик дастгоҳларига ҳам буюртма берилган. Йигирув дастгоҳларининг асосий қисми эса Япониядан келтирилади. Бу ишларга 5 миллион 454 минг АҚШ доллари миқдорида маблағ сарфлаш мўлжалланган. Технологияларни тўлалигича янгилаш келгуси йили якунланади.

Чет эллик сармоядорларнинг ўзига хос тажриба ва анъаналари бор. Иш битгунча боридан фойдаланиб турилади. Носоз дастгоҳларни ҳаракатга келтириш учун Россиядан эҳтиёт қисмлар олиб келинди. Шу тариқа, муаммолар ўз ечимини топмоқда. Қўшимча равишда 200 кишини фойдали меҳнатга жалб қилиш учун танлов эълон қилинди. Демак, ишсизлик даражаси нисбатан юқори бўлган Фурқат туманида яна кўплаб хотин-қизлар юмушли бўлади. Корхонадаги мавжуд қувватлар тўла ҳаракатга келтирилса, иш режими 3 сменали жараёнга ўтказилса, ходимлар сони 800 кишидан ортиши шубҳасиз.

— Ҳозирги кунда жамоамиз асосан пайпоқ тўқиш ҳамда бахмалбоп ип тайёрлаш билан машғул, — дейди корхонанинг янги раҳбари Бойисжон Тўйчиев. — Агар кўзда тутилган режаларни тўла амалга оширсак, эшилмасдан тайёрланадиган, энг сифатли сурп ва бошқа газламалар ишлаб чиқаришга мўлжалланган ип тайёрлаш имкониятига эга бўламиз. Таркиби пишиқ, деярли тароқланмайдиган бундай ипларга дунё бозорида талаб катта.

Ҳа, корхона фаолиятига чет эл сармоясини киритиш ўзининг дастлабки самараларини бермоқда. Иш икки сменада ташкил этилган. Хомашё таъминоти яхшиланганлиги боис, меҳнат унумдорлиги юқори. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилнинг шу даврига нисбатан деярли тўрт баробар ошганлиги фикримизнинг далилидир. Бошқача айтганда, тўққиз ой мобайнида 100 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга эришилди.

— Ўзбекистонда ишлаб чиқаришга хорижий сармоя киритиш, амалий фаолиятни ривожлантириш учун барча шарт-шароит муҳайё, — дейди америкалик тадбиркор Муҳаммад Иқбол. — Мен ҳозиргача тўқимачилик мажмуаларини таъмирлаш бўйича 8 та лойиҳа тайёрлаб, уларга бош менежерлик қилганман. Президентингизнинг биз, чет эллик тадбиркорларга кўрсатаётган эътибори ва ғамхўрлиги ҳақида тўлқинланмасдан гапириб бўлмайди. Бу катта таҳсинга лойиқдир. Ҳозирги кунда «Ишонч» корхонаси билан боғлиқ режаларимни янада тезлаштириш, технологик жараёнларни қисқартириш йўлларини ўйлаб юрибман.

Бир ерда депсиниб қолган корхонани оёққа турғазиш ўз-ўзидан бўлаётгани йўқ, албатта. Чет эллик сармоядорлар унинг янада ривож топишига қатъий ишонишади. Бу ерда йилига 3000 тонна калава ип ишлаб чиқариш ва унинг 60 фоизини экспортга сотиш режалаштирилмоқда. Фарғонанинг олис қишлоғида жойлашган «Ишонч» маҳсулотлари жаҳон бозорига чиқадиган ва ўз харидорини топадиган кунлар узоқ эмас.

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

Олий Мажлисда

Ҳамма аёллар ҳам ҳуқуқини биладими?

(Давоми. Боши 1-бетда).

яхшилаш, ойлик маошлари сақланган ҳолда енгилроқ ишга ўтказиш, соғломлаштириш, зарарли иш жойларида ишлашларига йўл қўймаслик, моддий рағбатлантириш каби қонунда белгиланган имтиёзлардан вилоятдаги 157 та корхона ва ташкилотларда ишловчи 798 та аёл фойдаланмоқда.

Йиғилишда вилоятда мазкур қонуннинг ижроси юзасидан олиб борилаётган ишлар билан бир қаторда муайян ташкилот ва муассасалар томонидан қонун бузилиши ҳолатларига йўл қўйилаётганлиги ҳам қайд этилди. Масалан, вилоят касаба уюшмалари кенгашига 1998-2000 йилларда хотин-қизлар ҳуқуқларининг бузилиши натижасида 20 та ариза келиб тушган. Ва аризада кўрсатилган барча талаблар қондирилган. Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятида уч ёшга тўлмаган болалари бор аёлларга қонун ҳужжатларида белгиланган имтиёзларнинг тўлиқ татбиқ этилмаслик ҳолатлари ҳам мавжуд.

Шунингдек, Фарғона нефтни қайта ишлаш заводининг айрим ходимлари ҳомиладор бўлишларига қарамасдан корхонага хос бўлган «зарарли соат»га жалб қилинганлар ёки иш ҳақи сақланган ҳолда бошқа енгил ишга ўтказилмаганлар. «Фарғонаёғмой», «Ўзсаламан», «Қувасойцемент» корхоналарида меҳнат қонунчилигининг қатор меъёрлари бузилган. Кўплаб корхона ва ташкилотларда «Хотин-қизларга қўшимча имтиёзлар тўғрисида»ги Қонуннинг тарғиботи яхши йўлга қўйилмаган. Аксарият аёллар ушбу қонунда кўрсатилган имтиёзлар ҳақида маълумотга эга эмас. Хотин-қизлар кўпчиликни ташкил қиладиган айрим корхоналарда хотин-қизлар ишлари бўйича директор ўринбосарлари штатлари белгиланган. Бироқ уларнинг ҳали ҳаммаси ҳам аёллар ҳуқуқларининг тўлақонли ҳимоячисига айлана олмаган.

Қўмита йиғилишида мазкур Қонуннинг ижро этилишига доир қарор қабул қилинди ва тегишли тавсиялар берилди.

Ўз мухбиримиз.

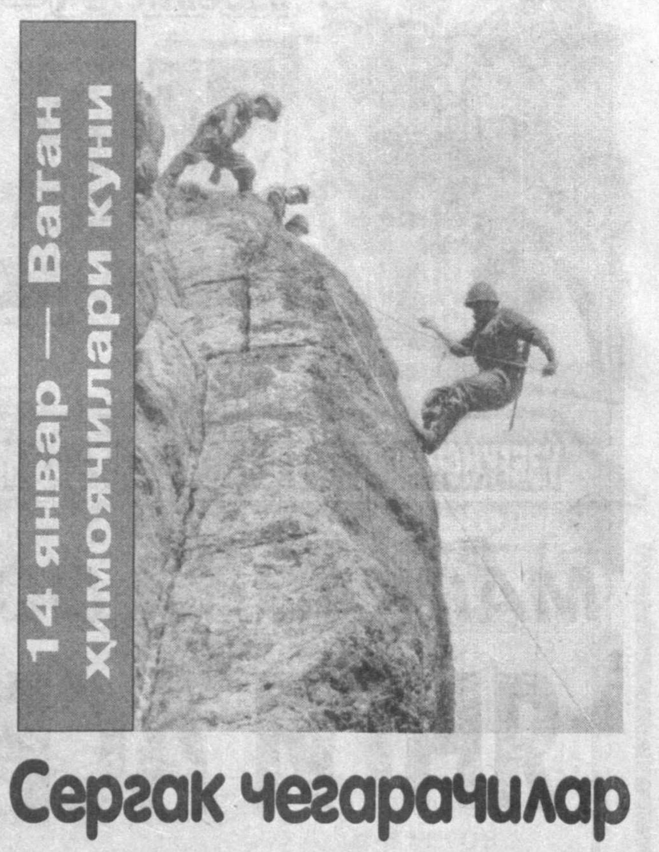

Сергак чегарачилар

Чегарачи ҳар қандай вазиятда тез ва тўғри ҳаракат қила билиши керак. Чегара бўлими жангчилари буни чуқур ҳис этиб,ўта сергак, доимий жанговар шай туришади. Чунки дарё уларни қисмдан бўлиб қўйган, бинобарин, улар зиммасидаги масъулият катта.

Кичик сержант Б. Қаюмов, оддий аскарлар А. Турғунбоев, М. Шерматов шу боис чегарани ўта сергаклик билан қўриқлашар эди. Пешинга яқин чегара ҳудудини кўздан кечириб турган чегарачилар Амударёнинг қирғоғида нотаниш шахсни пайқаб қолишди. Она-Ватан, ота-она, мўътабар халқи ишончини оқлаш ва бирорта ҳам унсурнинг еримизга суқилиб киришига йўл қўймаслик, ҳар қандай ҳаракатни тўхтатиш кераклигини яхши билган чегара наряди бу бузғунчини тўхтатиш ва қўлга олишга қарор қилди. Сигнал орқали хабар топган чегара бўлими бошлиғи лейтенант М. Матмусаев тезкор гуруҳи билан дарҳол етиб келди. Чегара бузувчиси шахсини аниқлаш учун ушлаб, олиб кетилди.

Давлат чегарасини қўриқлашда кўрсатган сергаклиги, шижоати ва тўғри ҳаракатлари учун қисм командири кичик сержант Б. Қаюмов, оддий аскарлар А. Турғунбоев ва М. Шерматовлар рағбатлантирилди.

Аъло хизмат учун — 10 кунлик таътил

Чегара наряди аскарлари — кичик сержант Д. Чинниқулов ва оддий аскар А. Жўраев Ўзбекистон Республикаси давлат чегарасини қўриқлаш учун буйруқ олишди. Хизмат жойларига етиб келгач, улар чегара ҳудудини диққат билан кузатишга киришдилар. Сергаклик уларга ёрдам берди. Чегара ҳудудида қишлоқ хўжалиги ишчилари меҳнат қилаётган эди. Уларни кузата туриб, чегара наряди қамишзорлар орасида бекинишга уринаётган учта нотаниш шахсни сезиб қолишди. Уларнинг чегара бузғунчилари эканлигига ишонч ҳосил қилган кичик сержант Чинниқулов дарҳол бузғунчиларни тутиш режасини тузди. Аскарлар қишлоқ хўжалиги ишчилари кийимини кийишиб, шу яқинда ишлаётган трактор аравасига мингашиб, бузғунчилар яқинига етиб бордилар. «Тўхта! Отаман!», деб огоҳлантиришди.

Бузғунчилар бундай бўлишини кутишмаганди, саросимага тушиб, қочишга уринишди. Аммо Чинниқулов сергак турарди. У осмонга қарата огоҳлантирувчи ўқ узди. Чегарачиларнинг қатъиятидан чўчиган бузғунчилар тўхтаб, буйруққа кўра ерга ётишди. Чегара бўлимидан катта лейтенант В. Подшипков бошчилигидаги тезкор гуруҳ воқеа жойига зудлик билан етиб келди. Улар бузғунчиларни олиб кетишди.

Давлат чегарасини бузувчиларнинг айёрликларига қарамасдан, топқирлик ва зийраклик билан тўғри ҳаракат қилган Д. Чинниқуловга «сержант» унвони ва оддий аскар А. Жўраевга 10 кунлик таътил берилди.

Майор Шоёнбек КАРИМБОЕВ.

Иш бошида қишлоқ мулкдорлари

Саховатпешалар ариқ қазиб сув келтирмоқда, йўл чиқармоқда. Мактаб, боғча биноларини тиклаб, эл-юрт раҳматини, кексалар дуосини олмоқда.

Шаҳрихонда савобга йўғрилган ибратли ишларнинг тепасида турганлар тобора кўпаймоқда. Ўтган йили «Ривож-Тянь-Жинь» ўзбек-хитой қўшма корхонаси раҳбари, Олий Мажлис депутати Комилжон Отахонов ўз маблағи ҳисобидан Ҳамза номли 2-мактаб учун 350 ўринли бино қуриб берган эди. Ана шу саховатпеша ортидан «Найнаво» ширкат хўжалиги фермери Мушариф ака Жўраев ҳам ўз жамғармасидан маблағ ажратиб, 120 ўғил-қизни бағрига олувчи кўркам бинони болакайларга туҳфа этди.

— Янги йилда Янги Найнаво қишлоғида ҳам яна бир муҳташам бино қад ростлайди, — дейди туман халқ таълими бўлимининг мудири Маъмуржон Мадиев. — Маҳаллий сармоядорлар ва ширкат хўжалиги ҳашар йўли билан мактаб биноси қуриб беради. Бу ерда энди 470 ўқувчи билим олади ва ҳунарли бўлади.

О. ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Экиш техникаси шай!

Тошкент вилояти Бекобод туманидаги «Авангард» ширкат хўжалиги муқобил машина-трактор паркининг жамоаси мавжуд техника воситаларини созлаш ва таъмирлаш ишларини ниҳоясига етказди. 12 та сеялка, 120 та борона, 4 та пушта оладиган мослама, 4 та ҳайдов ва 10 та чопиқ трактори янги мавсумга шай қилиб қўйилди. Назорат гуруҳи аъзолари уларни синовдан ўтказиб, қабул қилиб олдилар.

СУРАТЛАРДА: тракторчи Муҳаммад Эргашев; механизатор Одил Раҳматов, ширкат хўжалиги бошқаруви раиси Дониёр Мўминов, бош муҳандис Сервер Худойберганов ва механик Қурбон Айматов созланган тракторларни кўздан кечирмоқдалар.

Даврон АҲМАД олган суратлар.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ахбороти

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2001 йил 9 январдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек божхона тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:/*

1 Австралия доллари	185,65	10 Люксембург франки	77,25
1 Австрия шиллинги	22,65	1 Малайзия ринггити	85,72
1 Англия фунт стерлинги	489,59	1 Германия маркаси	159,33
10 Бельгия франки	77,25	1 Польша злотийси	79,84
1 Голландия гульдени	141,41	1 СДР	427,14
10 Греция драхмаси	9,15	1000 Туркия лираси	0,49
1 Дания кронаси	41,79	1 Финляндия маркаси	52,41
1 БАА дирҳами	88,68	1 Франция франки	47,51
1 АҚШ доллари	325,70	1 Швейцария франки	203,69
1 Миср фунти	85,04	1 ЕВРО	311,63
10 Испания песети	18,73	10 Жанубий Корея вони	2,58
100 Италия лираси	16,09	10 Япония иенаси	27,99
1 Канада доллари	217,39	1 Россия рубли	11,46
1 Хитой юани	39,35	1 Украина гривнаси	59,93

**/ Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.*

• Газета танқидидан сўнг

Чуқур таҳлил этилди

«Халқ сўзи» 2000 йил 10 ноябр
«Унутмайлик, хат ортида инсон бор»

Юқоридаги сарлавҳали мақолада республиканинг айрим вилоят ва туман ҳокимликлари, бошқа ташкилот ва муассасаларида таҳририят томонидан юборилган фуқароларнинг шикоят ва аризалари қонун йўли билан белгиланган муддатларда кўриб чиқилмаётганлиги танқид қилинганди. Газетанинг ушбу чиқишига, жумладан, Сирдарё вилояти ҳокимлигидан ҳам жавоб мактуби олинди.

Мақола юзасидан ҳамда фуқароларнинг мурожаатларини ўз вақтида кўриб чиқишда жойларда юз бераётган камчиликларни бартараф этиш борасида кўрилаётган чора-тадбирлар ҳақида қуйидагиларни маълум қиламиз, деб ёзади вилоят ҳокимининг ўринбосари К.Оқбўтаев. Газетада кўрсатилган камчиликлар вилоятнинг айрим шаҳар, туман ҳокимликларида, жамоат бирлашмалари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар фаолиятида ҳам мавжуд эканлиги аниқланди.

Вилоят ҳокимлиги раҳбарияти томонидан туман, шаҳар ҳокимликлари, вилоят бошқармалари, муассаса, ташкилотлар раҳбарларидан мақолани чуқур ўрганиб чиқиб, мавжуд камчиликларни зудлик билан бартараф этиш ва мақола юзасидан тегишли чора-тадбирлар ишлаб чиқиш талаб қилинди. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан ижро интизоми ва Ўзбекистон Республикаси «Фуқаролар мурожаати тўғрисида»ги Қонунининг вилоят, шаҳар, туман ҳокимликларида ва вилоят бошқармалари, муассасалари, ташкилотларида бажарилиши тўғрисида яқинда ўтказилган текшириш якунларига бағишланган мажлисда, фуқаролардан келган ариза ва шикоятларни кўриб чиқиш, уларнинг талабларини қондиришга тааллуқли бўлган ишлар ҳолати ҳам чуқур таҳлил асосида кенг муҳокама қилинди. Баъзи раҳбарларнинг бу борадаги камчиликлари кўрсатилди. Улар зиммасига нуқсонларни бартараф этиш вазифаси юклатилди. Ушбу масалалар бундан кейин ҳам ҳокимлик назоратида бўлади.

Канал бўйларида — мевазорлар

Сайхунобод, Гулистон, Сирдарё туманларидаги канал ва зовурлар бўйларини ҳадемай боғ-роғлар қоплайди. Мевали ва манзарали дарахт кўчатлари экиладиган ҳудудлар белгилаб қўйилди. Сирдарё вилоят ўрмон хўжалиги бошқармаси меҳнатчилари барча ишларни қисқа муддатларда якунлашни мўлжаллашаяпти.

Ўз мухбиримиз.

Қилмиш-қидирмиш

«Фунай»га ўуч «посбон»

«Маҳалла посбони» деганда кўз ўнгимизда Ватан ичра ватаннинг энг жонкуярларидан бири гавдаланиши турган гап. Аммо, бу жамоат тузилмаси сафига нопок, ғаразли мақсадларда суқилиб кириб қолган кимса ҳақида эшитганда кўнгил безовталанаверади.

Навоий шаҳридаги «Наврўз» маҳалласи аҳли Акмал Шамсиевни шу масъул вазифага муносиб кўришганда унинг муқаддам судланганлигини ҳам, кўнгли қоралигини ҳам, «оқи»дан тез-тез отиб туришини ҳам билишмасди-да. Одатда посбонлар учун кеча-кундузнинг фарқи йўқ, кўча айланишда давом этаверади. Ярим тунда биров нима қилиб юрибсан, демайди. Йўлида «қизил чироқ» учрамайди, балки, ҳамиша яшил порлаб тураверади.

Спиртли ичимлик таъсиридан «шер» бўлган Акмал ўша куни кечқурун ўз «пости»да эди. У телевидение вилоят бўлими ахборот маркази биноси ёнига яқинлашганда шайтоннинг измига бўйсинди. Атрофда ҳеч ким йўқлигига ишонч ҳосил қилгач, биринчи қаватдаги нозимлар хонасининг ойнасини синдириб ўзини ичкарига урди. Нега иккилансин ахир, бу хонада нималар борлигини, қай бири қайси бурчакда туришини яхши билади-да. Яна ўша куни хонадагиларга ўзининг кимлигини яна бир бор эслатиб, «пост»да доимо сергаклигини айтиб қўйган бўлса.

Акмалга дераза ёнидаги «Фунай» телевизори жуда ёқарди. Мана, қулай фурсат келди. «Фунай» телевизорини кўтариб ташқарига чиқаётганида уни ҳарбийлаштирилган қўриқлаш бўлинмаси ходимлари қизил чироқ ёруғида кутиб олишди.

Қўли эгри «посбон» маҳалла аҳли олдида бош кўтара олмади. Энди 5 йил мобайнида унинг ўзини ҳақиқий посбонлар қўриқлайдиган бўлди.

Абдуваҳоб ПИРМАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

қилинган **«Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»**ги Қонунининг **II бўлими** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 йил, № 2, 56-модда).

11. Ўзбекистон Республикасининг 1997 йил 25 апрелда қабул қилинган **«Айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш, шунингдек айримларини ўз кучини йўқотган деб топиш тўғрисида»**ги Қонуни **I бўлимининг 2-банди** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 йил, № 4 - 5, 126-модда).

12. Ўзбекистон Республикасининг 1997 йил 30 августда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»**ги Қонунининг **I бўлими** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 йил, № 9, 241-модда).

13. Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 1 майда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»**ги Қонуни **I бўлимининг 1-банди** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1998 йил, № 5 - 6, 102-модда).

14. Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 29 августда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»**ги Қонунининг **I бўлими** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1998 йил, № 9, 181-модда).

15. Ўзбекистон Республикасининг 1999 йил 15 апрелда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»**ги Қонунининг **I бўлими** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1999 йил, № 5, 124-модда).

16. Ўзбекистон Республикасининг 1999 йил 20 августда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»**ги Қонунининг **I бўлими** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1999 йил № 9, 229-модда).

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2000 йил 15 декабр.

24

Ўзбекистон Республикасининг

ҚОНУНИ

Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш, шунингдек айримларини ўз кучини йўқотган деб топиш тўғрисида

«Халқ сўзи» — «Народное слово»

2001 йил

гандан кейин, дов-дарахтлар, бузилаётган бинолар ва иншоотларнинг ёхуд уларни бошқа жойга кўчириш ёки бошқа бинолар ва иншоотлар қуриш қиймати ҳамда бошқа барча харажатлар (бой берилган фойдани қўшган ҳолда) қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда тўла ҳажмда тўланган ҳолда йўл қўйилади»;

2) **19-модданинг учинчи қисми** «хўжалик фаолиятига» деган сўзлардан кейин «шу жумладан улар томонидан агротехника усулларини, етиштириладиган маҳсулот турларини танлашда, унинг нархини ва уни реализация қилиш йўналишларини аниқлашда» деган сўзлар билан тўлдирилсин.

24. Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 24 декабрда қабул қилинган **«Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини давлат томонидан назорат қилиш тўғрисида»**ги Қонунининг (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1999 йил, № 1, 8-модда; 2000 йил, № 5 - 6, 153-модда):

1) **3-моддаси** қуйидаги мазмундаги **тўртинчи хатбоши** билан тўлдирилсин:

«текширишларни қайд этиш дафтари» - ўтказилган текширишлар тўғрисидаги ахборот ёзиб қўйиладиган махсус дафтар»;

тўртинчи - олтинчи хатбошилар тегишинча **бешинчи - еттинчи** хатбошилар деб ҳисоблансин;

2) **6-моддаси** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«6-модда. Текширувчи мансабдор шахсларга қўйиладиган талаблар

Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини текшириш назорат қилувчи органларнинг мансабдор шахслари томонидан амалга оширилади. Назорат қилувчи органларнинг мансабдор шахслари қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда аттестациядан ўтказилишлари лозим.

Назорат қилувчи органлар мансабдор шахсларининг хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини текширишига белгиланган намунадаги махсус гувоҳнома ва ушбу Қонуннинг 9 ва 12-моддаларида назарда тутилган асослар мавжуд бўлгани тақдирда йўл қўйилади.

Текширувга аудиторлик ташкилотлари ва (ёки) экспертлар жалб этилгани тақдирда, назорат қилувчи органнинг мансабдор шахси томонидан назорат қилувчи орган ва аудиторлик ташкилоти ва (ёки) эксперт ўртасидаги шартноманинг кўчирма нусхаси албатта тақдим этилади. Шартномада аудитор ва (ёки) экспертнинг фамилияси, исми, отасининг исми, иш жойи ва лавозими кўрсатилган бўлиши керак. Аудитор ва (ёки) эксперт хулосасининг тўғрилиги ва унинг қонун ҳужжатларига мувофиқлиги учун аудиторлик ташкилоти ва (ёки) экспертнинг жавобгарлиги тузиладиган шартноманинг зару-

18

каси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1996 йил, 2-сонга илова, № 11 - 12; 1997 йил, № 2, 56-модда, № 9, 241-модда; 1998 йил, № 5 - 6, 102-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда. № 9, 229-модда):

1) **15-моддаси** қуйидаги мазмундаги **жумла** билан тўлдирилсин: «Давлат органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари мансабдор шахсларининг айби билан етказилган зарарларни қоплаш суднинг қарори билан шу мансабдор шахслар зиммасига юкланиши мумкин»;

2) **40-моддасининг бешинчи қисмдаги** «бирлашишлари мумкин» деган сўзлар «ва бошқа бирлашмаларга қонунга мувофиқ бирлашишлари мумкин» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

3) **77-моддаси** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«77-модда. Юридик шахслар бирлашмалари

Тижорат ташкилотлари ўзларининг тадбиркорлик фаолиятларини мувофиқлаштириш, шунингдек муштарак мулкий манфаатларини ифода этиш ҳамда ҳимоя қилиш мақсадида нотижорат ташкилотлар ҳисобланувчи уюшмалар (иттифоқлар) ва ўзга бирлашмаларига бирлашишлари мумкин. Агар иштирокчиларнинг қарорига мувофиқ уюшмага (иттифоққа) ва ўзга бирлашмага тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланиш вазифаси юклатилса, бундай уюшма (иттифоқ) ва ўзга бирлашма ушбу Кодексда назарда тутилган тартибда хўжалик ширкати ёки жамиятига айлантирилиши керак ёхуд тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш учун хўжалик жамиятлари тузиши ёки уларда иштирок этиши мумкин.

Нотижорат ташкилотлари ўз фаолиятларини мувофиқлаштириш, шунингдек муштарак манфаатларини ифода этиш ҳамда ҳимоя қилиш мақсадида уюшмалар (иттифоқлар) шаклида бирлашмалар тузишлари мумкин.

Уюшма (иттифоқ) ва ўзга бирлашмалар юридик шахс ҳисобланади.

Уюшма (иттифоқ) ва ўзга бирлашмаларнинг аъзолари ўз мустақилликларини ва юридик шахс ҳуқуқларини сақлаб қоладилар.

Уюшма (иттифоқ) ва ўзга бирлашмалар ўз аъзоларининг мажбуриятлари бўйича жавоб бермайди.

Уюшма (иттифоқ) ва ўзга бирлашмаларнинг аъзолари уларнинг мажбуриятлари бўйича уюшма (иттифоқ) ва ўзга бирлашмаларнинг таъсис ҳужжатларида назарда тутилган миқдорда ва тартибда субсидар жавобгар бўладилар.

Уюшма (иттифоқ) ва ўзга бирлашмаларнинг номи уларнинг асосий фаолиятини кўрсатиши, унга «уюшмаси», «иттифоқи» сўзлари ёки бирлашма турини кўрсатадиган бошқа сўз киритилган бўлиши керак.

7

бартараф этмаганда;

рухсат этилган фаолият турини амалга ошириш қоидаларига риоя этиш юзасидан мажбуриятлар лицензиат томонидан бир йил ичида такроран бажарилмаганда;

лицензияловчи органнинг лицензия бериш тўғрисидаги қарорининг қонунга хилофлиги аниқланганда;

лицензиат томонидан лицензияда белгиланган фаолият турига риоя этилмаганда;

лицензиянинг амал қилиш муддати тугаганда.

Лицензиянинг амал қилиши суднинг қарорига биноан ҳам тугатилиши мумкин.

Тугатиш тўғрисидаги қарор қабул қилинган санадан эътиборан лицензиянинг амал қилиши тугатилади.

Лицензияни бекор қилиш лицензияни берган орган томонидан қуйидаги ҳолларда амалга оширилади:

лицензиатнинг аризасига биноан;

агар лицензиат унга лицензия бериш тўғрисидаги қарор қабул қилингани ҳақидаги хабарнома юборилган (топширилган) пайтдан эътиборан уч ой ичида лицензияловчи органга лицензия берганлик учун давлат божи тўланганлигини тасдиқловчи ҳужжатни тақдим этмаган ёки лицензия шартномасини имзоламаган бўлса;

лицензия сохта ҳужжатлардан фойдаланилган ҳолда олинганлиги факти аниқланганда.

Лицензия суднинг қарорига биноан ҳам бекор қилиниши мумкин.

Бекор қилиш тўғрисидаги қарор лицензия берилган санадан эътиборан амал қилади.

Лицензиянинг амал қилиши тугатилиши ёки лицензия бекор қилиниши тўғрисидаги қарор мазкур қарорни қабул қилган лицензияловчи орган томонидан лицензиатга ёзма шаклда, қарор қабул қилинган кундан эътиборан уч кундан кечиктирмай асосланган далиллар билан етказилади. Лицензиат лицензиянинг амал қилишини тугатиш ёки лицензияни бекор қилиш тўғрисидаги қарорни олган кундан эътиборан ўн кун ичида лицензия лицензияловчи органга қайтарилиши ва йўқ қилиниши керак».

II. Қуйидагилар ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин:

1. Ўзбекистон Республикаси Олий Совети Президиумининг 1967 йил 31 майда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасининг балоғатга етмаганлар иши билан шуғулланувчи комиссиялари тўғрисидаги Низомни тасдиқлаш ҳақида»**ги Фармони (Ўзбекистон Республикаси Олий Советининг Ведомостлари, 1967 йил, №13, 1-модда).

2. Ўзбекистон Республикаси Олий Совети Президиумининг 1967

22

4-моддасининг:

1-банди қуйидаги мазмундаги **«я» кичик банди** билан тўлдирилсин:

«я) тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш билан боғлиқ бўлган ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари бузилганлиги тўғрисида давлат органлари ва бошқа органларнинг қарорлари, мансабдор шахсларнинг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан тадбиркорлик субъектлари судга мурожаат қилганлик учун»;

2-банди:

«о» кичик бандидаги «Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси ҳузуридаги» деган сўзлар «Ўзбекистон Республикаси Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги ҳузуридаги» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

қуйидаги мазмундаги **«с» кичик банди** билан тўлдирилсин:

«с) тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш билан боғлиқ бўлган ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари бузилганлиги тўғрисида давлат органлари ва бошқа органларнинг қарорлари, мансабдор шахсларнинг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан тадбиркорлик субъектлари судга мурожаат қилганлик учун».

3. Ўзбекистон Республикасининг 1992 йил 9 декабрда қабул қилинган **«Сурункали алкоголизм ёки гиёвандликка мубтало бўлган беморларни мажбурий даволаш тўғрисида»**ги Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1993 йил, № 1, 36-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 6, 121-модда; 1997 йил, № 2, 69-модда; 1998 йил, № 1, 17-модда; 1999 йил, № 1, 5 -модда):

1) **Қонуннинг номи** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Сурункали алкоголизм, гиёвандлик ёки заҳарвандликка мубтало бўлган беморларни мажбурий даволаш тўғрисида»;

2) **1-моддасининг:**

биринчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Сурункали алкоголизм, гиёвандлик ёки заҳарвандликка мубтало бўлган беморларни Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги тизимидаги махсус даволаш-олдини олиш муассасаларида мажбурий даволаш белгилаб қўйилсин»;

иккинчи қисмидаги «алкоголизм ёки гиёвандликка» деган сўзлар «алкоголизм, гиёвандлик ёки заҳарвандликка» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

3) **2-моддасининг биринчи қисмидаги** «алкоголизмга ёки гиёвандликка» деган сўзлар «алкоголизм, гиёвандлик ёки заҳарвандликка» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

3

тирилсин;

10) **139-моддаси биринчи қисмининг, 143, 147, 148, 149, 150, 152, 154, 158-моддалари, 164-моддаси биринчи қисмининг, 165, 166, 167, 168 ва 169-моддаларининг санкцияларидаги** «лицензияни чақириб олиб ёки чақириб олмай» деган сўзлар «лицензиянинг амал қилишини тугатиб ёки тугатмай» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

11) **171-моддасининг матни** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитасининг лицензиясисиз ёки агар бундай лицензия бекор қилинган, унинг амал қилиши тугатилган ёки тўхтатиб турилган бўлса ёхуд штатида божхона расмийлаштируви бўйича Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитасининг малака аттестатига эга мутахассис бўлмагани ҳолда божхона брокери сифатида фаолиятни амалга ошириш, "божхона брокери" номидан ўз номида, рекламасида ёки бошқа ахборотида фойдаланиш ёхуд малака аттестатига эга бўлмаган ёки суд қарорига кўра бундай аттестатдан маҳрум қилинган ёки малака аттестати бекор қилинган ёхуд агар бундай аттестатнинг амал қилиши тугатилган ёки тўхтатиб турилган шахс томонидан божхона брокери номидан божхона расмийлаштируви бўйича ҳаракатларни содир этиш ёхуд божхона брокери томонидан Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитасига қалбаки ҳужжатлар тақдим этилиши натижасида олинган лицензиядан фойдаланиш, худди шунингдек бундай фаолиятга оид бошқа шартларни бузиш, ушбу модданинг иккинчи қисмида назарда тутилган қилмишлар бундан мустасно -

лицензиянинг амал қилишини тугатиб ёки тугатмай, божхона брокерига энг кам иш ҳақининг юз бараваридан беш юз бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Божхона брокери ёки унинг мутахассиси томонидан қонун билан қўриқланадиган маълумотлар ёки махфий ахборотдан шахсий мақсадларда фойдаланиш, бундай маълумотларни ошкор қилиш ва учинчи шахсларга, шу жумладан бунга ваколати бўлмаган давлат органларига бериш -

лицензиянинг амал қилишини тугатиб, божхона брокерига энг кам иш ҳақининг юз бараваридан беш юз бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади»;

12) **172-моддасининг матни** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитасининг лицензиясисиз ёхуд агар бундай лицензия бекор қилинган, унинг амал қилиши тугатилган ёки тўхтатиб турилган бўлгани ҳолда божхона ташувчиси сифатида фаолиятни амалга ошириш ёхуд божхона ташувчиси томонидан Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитасига қалбаки ҳужжатлар тақдим этилиши натижасида олинган лицензиядан фойдаланиш, худди шунингдек бундай фаолиятга оид

16

га фақат унга бўлган ҳуқуқ эгасининг розилиги билан йўл қўйилади.

Товар белгисининг дахлсизлигига бўлган ҳуқуқ товар белгисига бўлган ҳуқуқ эгасига тегишлидир»;

10) **1078-моддасининг учинчи қисми** қуйидаги мазмундаги **бешинчи хатбоши** билан тўлдирилсин:

«ёзувлардан нусха кўчириш»;

бешинчи хатбошиси олтинчи хатбоши деб ҳисоблансин.

14. Ўзбекистон Республикасининг 1996 йил 26 апрелда қабул қилинган **«Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»**ги Қонунининг (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1996 йил, № 5-6, 61-модда; 1997 йил, № 2, 56-модда; 1998 йил, № 3, 38-модда, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 9, 229-модда) **иккинчи моддаси** қуйидаги мазмундаги **саккизинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Жамият қонун ҳужжатларида ман этилмаган ва таъсис ҳужжатларида кўрсатилмаган исталган фаолият тури билан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда шуғулланиши мумкин. Жамият муассислари таъсис ҳужжатларида фаолиятнинг асосий турларинигина санаб ўтишга ҳақлидирлар».

15. Ўзбекистон Республикасининг 1996 йил 30 августда қабул қилинган **«Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисида»**ги Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1996 йил, № 9, 135-модда):

1) **54-моддасининг учинчи қисми** қуйидаги мазмундаги **бешинчи хатбоши** билан тўлдирилсин:

«ёзувлардан нусха кўчириш»;

бешинчи хатбошиси олтинчи хатбоши деб ҳисоблансин;

2) **56-моддаси** қуйидаги мазмундаги **учинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Бошқа давлатларнинг юридик ва жисмоний шахслари ушбу Қонунда назарда тутилган ҳуқуқлардан Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари кучига ёки ҳамжиҳатлик принципига асосан Ўзбекистон Республикасининг юридик ва жисмоний шахслари билан тенг равишда фойдаланадилар»;

учинчи қисми тўртинчи қисм деб ҳисоблансин.

16. Ўзбекистон Республикасининг 1996 йил 26 декабрда қабул қилинган «**Нотариат тўғрисида»**ги Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 йил, № 2, 42-модда) **15-моддаси бешинчи қисмининг биринчи хатбошиси** «қуйидаги ҳолларда» деган сўзлардан кейин «Қорақалпоғистон Республикаси Адлия вазирлигининг, адлия бошқармасининг лицензиянинг амал қили-

9

8)17-моддаси:

биринчи қисмининг бешинчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«текширувга аудиторлик ташкилотларини ва (ёки) экспертларни белгиланган тартибда шартнома асосида жалб этиш»;

учинчи қисми қуйидаги мазмундаги **учинчи ва тўртинчи хатбошилар** билан тўлдирилсин:

«хўжалик юритувчи субъектлар ишлашига халал бермаслик;

текширишларни қайд этиш дафтарига қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ёзиб қўйиш»;

учинчи - бешинчи хатбошилар тегишинча **бешинчи - еттинчи хатбошилар** деб ҳисоблансин;

9) **18-моддаси** қуйидаги мазмундаги **тўртинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Хўжалик юритувчи субъектлар - товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палаталари аъзоларининг фаолиятини текшириш уларнинг вакиллари иштирокида амалга оширилиши мумкин».

25. Ўзбекистон Республикасининг 1999 йил 19 августда қабул қилинган **«Гиёҳвандлик воситалари ва психотроп моддалар тўғрисида»**ги Қонунининг (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1999 йил, № 9, 210-модда):

1) **8-моддаси** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«8-модда. Лицензия беришни рад этиш асослари

Қуйидагилар лицензия беришни рад этиш учун асос бўлади:

юридик шахснинг лицензия олиш пайтида ҳужжатларни лозим тарзда расмийлаштирмай тақдим этиши;

гиёҳвандлик воситалари, психотроп моддалар ва прекурсорларнинг муомалада бўлиши билан боғлиқ фаолиятнинг хавфсизлигини таъминлаш учун шароитлар йўқлиги;

сурункали руҳий касалликлар, гиёҳвандлик, заҳарвандлик, алкоголизм туфайли диспансер ҳисобида турувчи ходимлар мавжуд бўлса ва улар ўз хизмат вазифаси тақозосига кўра гиёҳвандлик воситалари ва психотроп моддалардан эркин фойдаланиш имконига эга бўлса;

қасддан содир этган жинояти учун судланганлик ҳолати тугалланмаган ёки судланганлиги олиб ташланмаган ходимлар мавжуд бўлса ва улар ўз хизмат вазифаси тақозосига кўра гиёҳвандлик воситалари ва психотроп моддалардан эркин фойдаланиш имконига эга бўлса;

юридик шахс лицензия олиш пайтида тақдим этган ҳужжатларда нотўғри ёки бузиб кўрсатилган маълумотларнинг мавжудлиги;

лицензия даъвогарининг лицензия талаблари ва шартларига номувофиқлиги.

20

ган **«Ахборотлаштириш тўғрисида»**ги Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1993 йил, № 6, 252-модда) **30-моддасининг иккинчи қисмидаги** «ва етказилган зарарнинг ўрни қопланишини» деган сўзлар «етказилган зарарнинг ўрни қопланиши ва кўрилган маънавий зарар учун товон тўланишини» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

7. Ўзбекистон Республикасининг 1993 йил 2 сентябрда қабул қилинган **«Давлат статистикаси тўғрисида»**ги Қонунининг (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1993 йил, № 9, 327-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1998 йил, № 5-6, 102-модда; 2000 йил, № 5-6, 153-модда) **15-моддаси** қуйидаги мазмундаги **хатбоши** билан тўлдирилсин:

«ҳамма учун очиқ бўлган статистик маълумот мунтазам эълон қилиб борилишини таъминлаб туришлари шарт».

8. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 5 майда қабул қилинган **«Банкротлик тўғрисида»**ги Қонуни 1998 йил 28 августдаги Қонун билан тасдиқланган таҳрири (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1998 йил, № 9, 167, 168-моддалар; 1999 йил, № 9, 229-модда; 2000 йил, № 5 - 6, 153-модда) **122-моддасининг учинчи қисмидаги** «унга берилган лицензия бекор қилинади» деган сўзлар «унга берилган лицензиянинг амал қилиши тугатилади» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

9. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 22 сентябрдаги Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг** (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 1, 3-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1996 йил, № 9, 144-модда; 1997 йил, № 2, 56-модда, № 9, 241-модда; 1998 йил, № 5 - 6, 102-модда, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 5, 124-модда, № 9, 229-модда; 2000 йил, № 5 - 6, 153-модда):

1) **187-моддаси** чиқариб ташлансин;

2) **189-моддаси иккинчи қисмининг «а» бандидан** «187» рақами чиқариб ташлансин.

10. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 24 сентябрдаги Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикаси Жиноят-процессуал кодекси** (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 2, 5-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 12, 269-модда; 1997 йил, № 2, 56-модда, № 9, 241-модда; 1998 йил, № 5 - 6, 102-модда, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 5, 124-модда, № 9,

5

лицензиат лицензиянинг амал қилишини тугатиш тўғрисида ариза билан мурожаат қилганда;

юридик шахс тугатилганда - тугатилган пайтдан эътиборан ёки унинг фаолияти қайта ташкил этиш натижасида тугатилганида - қайта ташкил этилган пайтдан эътиборан, унинг ўзгартирилиши бундан мустасно;

якка тартибдаги тадбиркор давлат рўйхатидан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳноманинг амал қилиши тугатилганда;

якка тартибдаги тадбиркорнинг муомала лаёқати белгиланган тартибда чекланганда ёки у муомалага лаёқатсиз деб топилганда;

лицензиат лицензия талаблари ва шартларини мунтазам равишда ёки бир маротаба қўпол равишда бузганда;

лицензиат лицензиянинг амал қилишини тўхтатиб туришига олиб келган ҳолатларни божхона органи белгилаган муддатда бартараф этмаганда;

божхона органининг лицензия бериш тўғрисидаги қарорининг қонунга хилофлиги аниқланганда;

лицензиянинг амал қилиш муддати тугаганда.

Лицензиянинг амал қилишини тугатиш тўғрисидаги қарор мазкур қарорни қабул қилган божхона органи томонидан лицензиатга ёзма шаклда, қарор қабул қилинган кундан эътиборан уч кундан кечиктирмай асосланган далиллар билан етказилади. Лицензиат лицензиянинг амал қилишини тугатиш тўғрисидаги қарорни олган кундан эътиборан ўн кун ичида лицензия божхона органига қайтарилиши ва йўқ қилиниши керак.

Божхона органининг лицензиянинг амал қилишини тугатиш тўғрисидаги қарори оммавий ахборот воситаларида эълон қилиниши лозим.

Тугатиш тўғрисидаги қарор қабул қилинган санадан эътиборан лицензиянинг амал қилиши тугатилади.

Лицензия амал қилишининг тугатилиши суд томонидан асоссиз деб топилган ҳолларда божхона органи лицензиат олдида у кўрган зарар миқдорида жавобгар бўлади»;

6)71-моддаси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«71-модда. Лицензиянинг амал қилишини тўхтатиб туриш

Лицензиянинг амал қилиши божхона органининг қарорига биноан қуйидаги ҳолларда тўхтатиб турилиши мумкин:

лицензиат лицензия талаблари ва шартларини бузганлиги аниқланганда;

божхона органининг лицензиат зиммасига аниқланган қоидабузарликларни бартараф этиш мажбуриятини юкловчи қарорлари лицензиат томонидан бажарилмаганда;

14

агар адвокат унга лицензия бериш тўғрисидаги қарор қабул қилингани ҳақидаги хабарнома юборилган (топширилган) пайтдан эътиборан уч ой ичида лицензияловчи органга лицензия берганлик учун давлат божи тўланганлигини тасдиқловчи ҳужжатни тақдим этмаган ёки лицензия шартномасини имзоламаган бўлса;

адвокатлик фаолиятини амалга ошираётган шахсга нисбатан суд чиқарган айблов ҳукми қонуний кучга кирганда;

лицензия сохта ҳужжатлардан фойдаланилган ҳолда олинганлиги факти аниқланганда.

Лицензия суднинг қарорига биноан ҳам бекор қилиниши мумкин.

Лицензияни бекор қилиш тўғрисидаги қарор у берилган санадан эътиборан амал қилади.

Лицензиянинг амал қилишини тўхтатиб туриш ёки уни бекор қилиш тўғрисидаги қарор устидан судга шикоят қилиниши мумкин»;

2) **15-моддаси учинчи хатбошидан** кейин қуйидаги мазмундаги **хатбоши** билан тўлдирилсин:

«адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини берувчи лицензиянинг амал қилишини тугатиш (лицензия берган орган томонидан малака комиссиясининг қарорига асосан)»;

тўртинчи хатбоши бешинчи хатбоши деб ҳисоблансин;

3) **16-моддаси** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«16-модда. Адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини берувчи лицензиянинг амал қилишини тугатиш

Лицензиянинг амал қилиши қуйидаги ҳолларда тугатилади:

адвокатлик фаолиятини амалга ошираётган шахс лицензиянинг амал қилишини тугатиш тўғрисидаги ариза билан мурожаат этганда, лекин агар мижоз талаб қилса аввал қабул қилинган топшириқ бажарилиб бўлгач;

адвокатлик фаолиятини амалга ошираётган шахснинг муомала лаёқати белгиланган тартибда чекланганда ёки у муомалага лаёқатсиз деб топилганда;

адвокат лицензия шартномасида назарда тутилган лицензия талабларини ва шартларини мунтазам равишда ёки бир маротаба қўпол равишда бузганда;

адвокат лицензиянинг амал қилишини тўхтатиб туришга олиб келган ҳолатларни лицензияловчи орган белгилаган муддатда бартараф этмаганда;

лицензияловчи органнинг лицензия бериш тўғрисидаги қарорининг қонунга хилофлиги аниқланганда;

лицензиянинг амал қилиш муддати тугаганда;

11

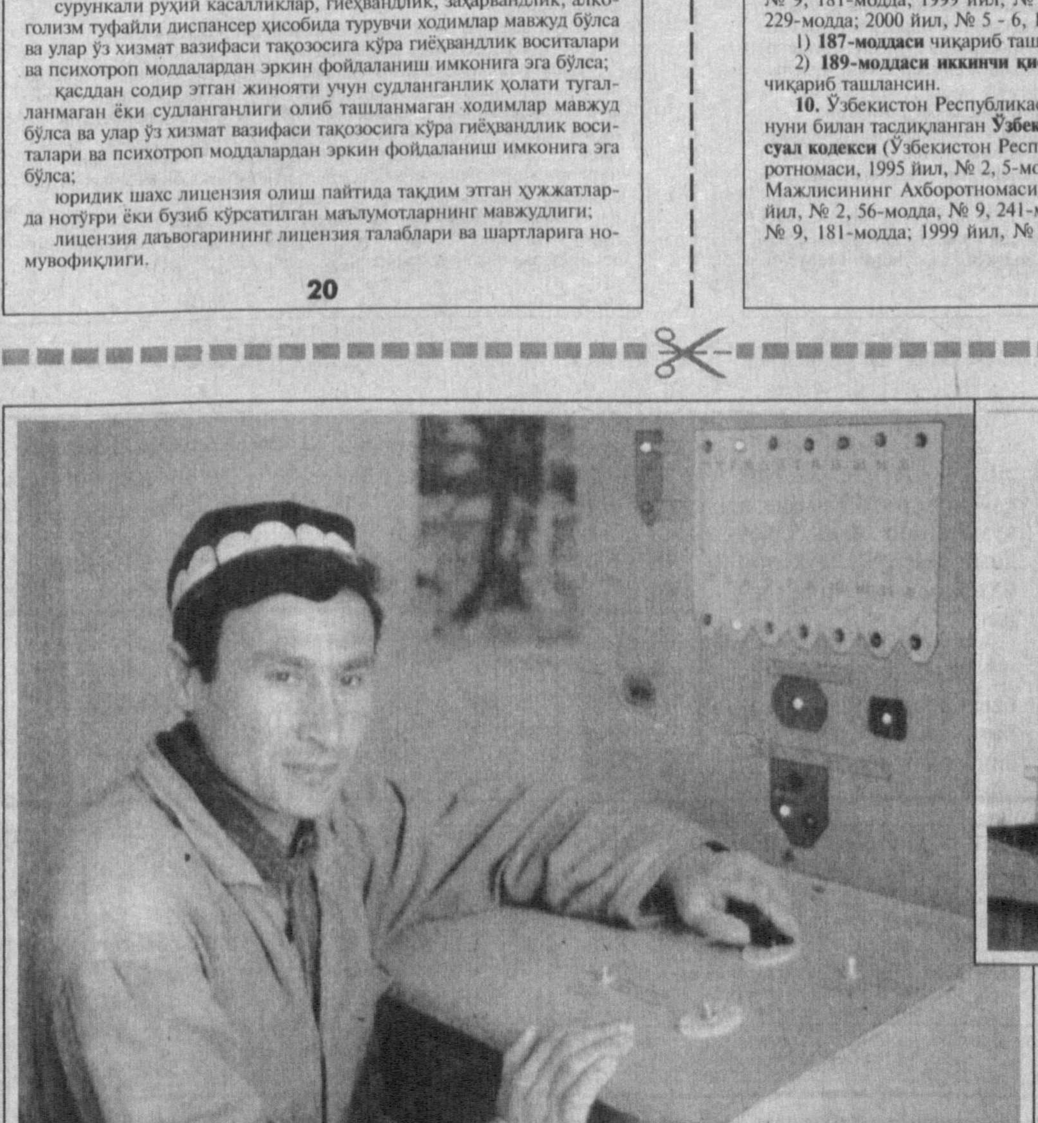

Наманган вилоятидаги «Попдонмаҳсулотлари» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятидаги омухта ем ишлаб чиқариш цехи фаолиятидан вилоят чорвадорлари мамнун. Корхонада кунига 50 тонна омухта ем тайёрланиб хўжаликларга тарқатилмоқда. Бу қишловни беталофат ўтказишда чорвадорларга жуда қўл келмоқда.

СУРАТЛАРДА: омухта ем ишлаб чиқариш цехининг илғор оператори Бахтиёржон Жумаев; корхонанинг умумий кўриниши.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган суратлар.

Қонун ҳужжатларида юридик шахслар бирлашмалари ҳуқуқий мавқеининг хусусиятлари белгиланиши мумкин»;

4) **773-моддаси** қуйидаги мазмундаги **учинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Мижознинг банкдаги ҳисобварақда турган пул маблағлари қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда нақд пул шаклида олиниши мумкин»;

5) **985-моддасининг биринчи қисмидаги** «шахсга етказилган зарар» деган сўзлар «шахсга етказилган зарар, шу жумладан бой берилган фойда» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

6) **990-моддасининг матни** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Давлат органларининг, фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг қонунга хилоф қарорлари натижасида фуқарога ёки юридик шахсга етказилган зарар, улар мансабдор шахсларининг айбидан қатъи назар, суднинг қарори асосида қопланиши лозим.

Давлат органлари, фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари мансаблор шахсларининг қонунга хилоф ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) натижасида фуқарога ёки юридик шахсга етказилган зарар суднинг қарори асосида қопланиши лозим.

Зарар ушбу Кодекснинг 15-моддасида назарда тутилган тартибда қопланади»;

7) **991-моддасининг биринчи қисми** қуйидаги мазмундаги **жумла** билан тўлдирилсин: «Суднинг қарори билан зарарни қоплаш зарар етказилишида айбдор бўлган мансабдор шахслар зиммасига юкланиши мумкин»;

8) **1102-моддасининг иккинчи қисми** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Товар белгисига бўлган ҳуқуқ товар белгиси (хизмат кўрсатиш белгиси) рўйхатга олинганлиги тўғрисидаги гувоҳнома билан тасдиқланади»;

9) **1103-моддаси** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«1103-модда. Товар белгисидан фойдаланиш ва унинг дахлсизлиги ҳуқуқи

Товар белгисига бўлган ҳуқуқ эгаси ўзига тегишли белгидан фойдаланишда ва уни тасарруф этишда алоҳида ҳуқуққа эга. Товар белгисига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритишдан иборат алоҳида ҳуқуқ ҳам товар белгисига бўлган ҳуқуқ эгасига тегишлидир.

Товар белгисини қонунда белгиланган тартибда ҳар қандай тарзда муомалага киритиш ундан фойдаланиш деб ҳисобланади.

Товар белгисини нашр этганда, уни кўпчилик олдида ижро этганда ёки ундан ўзгача тарзда фойдаланганда товар белгисининг ўзига ҳам, унинг белгиларига ҳам бирор-бир ўзгартишлар киритиш-

Буклаш чизиғи

бошқа шартларни бузиш, ушбу модданинг иккинчи қисмида назарда тутилган қилмишлар бундан мустасно -

лицензиянинг амал қилишини тугатиб ёки тугатмай, божхона ташувчисига энг кам иш ҳақининг эллик бараваридан икки юз эллик бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Божхона ташувчиси ёки унинг ходими томонидан қонун билан қўриқланадиган маълумотлар ёки махфий ахборотдан шахсий мақсадларда фойдаланиш, бундай маълумотларни ошкор қилиш ва учинчи шахсларга, шу жумладан бунга ваколати бўлмаган давлат органларига бериш -

лицензиянинг амал қилишини тугатиб, божхона ташувчисига энг кам иш ҳақининг эллик бараваридан икки юз эллик бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади».

13) **196-моддасининг:**

номидаги «Лицензияни ёки малака аттестатини чақириб олиш» деган сўзлар «Лицензиянинг ёки малака аттестатининг амал қилишини тугатиш» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

биринчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Божхона тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жазо бериш ҳақидаги қарор ижрога қаратилган пайтдан эътиборан амал қилиши тугатилган лицензия ёки малака аттестати ҳақиқий эмас деб ҳисобланади»;

иккинчи қисмидаги «ўн беш» деган сўз «ўн» деган сўз билан алмаштирилсин.

22. Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 30 апрелда қабул қилинган **«Фермер хўжалиги тўғрисида»ги** Қонунининг (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1998 йил, № 5 - 6, 86-модда):

12-моддаси қуйидаги мазмундаги **еттинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Ер участкасини ижарага олиш шартномаси тарафларнинг келишувига биноан, тарафлар келишувга эришмаганлари тақдирда эса суд томонидан ўзгартирилиши ёки бекор қилиниши мумкин»;

еттинчи қисми саккизинчи қисм деб ҳисоблансин.

23. Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 30 апрелда қабул қилинган **«Деҳқон хўжалиги тўғрисида»ги** Қонунининг (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1998 йил, № 5 - 6, 88-модда):

1) **9-моддаси** қуйидаги мазмундаги **олтинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Деҳқон хўжалиги ер участкасини олиб қўйишга қонунда назарда тутилган ҳолларда, фақат бошқа тенг қимматли ер участкаси берил-

Қирқиш чизиғи

Ўзбекистон Республикасининг

ҚОНУНИ

Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш, шунингдек айримларини ўз кучини йўқотган деб топиш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси **қарор қилади:**

I. Ўзбекистон Республикасининг қуйидаги қонун ҳужжатларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритилсин:

1. Ўзбекистон Республикасининг 1992 йил 9 декабрда қабул қилинган **«Хўжалик жамиятлари ва ширкатлари тўғрисида»**ги Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси 1993 йил, № 1, 13-модда; 1994 йил, № 11-12, 285-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 9, 193-модда; 1996 йил, № 9, 144-модда; 1998 йил, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 9, 229-модда):

1) **1-моддаси 2-бандининг:**

биринчи қисмидан «Ўзбекистон Республикасидаги корхоналар тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикасининг Қонуни» деган сўзлар чиқариб ташлансин;

қуйидаги мазмундаги **иккинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Хўжалик жамиятлари ва ширкатларининг муассислари таъсис ҳужжатларида фаолиятларининг асосий турларинигина санаб ўтишга ҳақлидирлар. Хўжалик жамиятлари ва ширкатлари қонун ҳужжатларида ман этилмаган ҳамда таъсис ҳужжатларида кўрсатилмаган исталган фаолият тури билан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда шуғулланишлари мумкин»;

иккинчи қисми учинчи қисм деб ҳисоблансин;

2) **2-моддаси 1-бандининг биринчи қисмидаги биринчи жумла** чиқариб ташлансин.

2. Ўзбекистон Республикасининг 1992 йил 9 декабрда қабул қилинган **«Давлат божи тўғрисида»**ги Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1993 йил, № 1, 22-модда; 1994 йил, № 5, 161-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1996 йил, № 9, 144-модда; 1997 йил, № 2, 56-модда, № 4 - 5, 126-модда, № 9, 241-модда; 1998 йил, № 5 - 6, 102-модда, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 9, 229-модда):

йил 31 майда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасида балоғатга етмаганларнинг жамоат тарбиячилари тўғрисидаги Низомни тасдиқлаш ҳақида»**ги Фармони (Ўзбекистон Республикаси Олий Советининг Ведомостлари, 1967 йил, №13, 2-модда).

3. Ўзбекистон Республикаси Олий Совети Президиумининг 1985 йил 31 октябрда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасининг балоғатга етмаганлар иши билан шуғулланувчи комиссиялари тўғрисидаги ҳамда Ўзбекистон Республикасида балоғатга етмаганларнинг жамоат тарбиячилари тўғрисидаги Низомларга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»**ги Фармони (Ўзбекистон Республикаси Олий Советининг Ведомостлари, 1985 йил, №31, 363-модда).

4. Ўзбекистон Республикасининг 1991 йил 15 февралда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасидаги корхоналар тўғрисида»**ги Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1991 йил, № 4, 78-модда).

5. Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг 1991 йил 15 февралда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасидаги корхоналар тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини кучга киритиш тартиби ҳақида»**ги Қарори (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1991 йил, № 4, 79-модда).

6. Ўзбекистон Республикасининг 1992 йил 9 декабрда қабул қилинган **«Сурункали алкоголизм ёки гиёвандликка мубтало бўлган беморларни мажбурий даволаш тўғрисида»**ги Қонунига **1-илованинг 9-банди** (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1993 йил, №1, 36-модда).

7. Ўзбекистон Республикасининг 1993 йил 7 майда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасидаги корхоналар тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»**ги Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1993 йил, № 6, 246-модда).

8. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 23 сентябрда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасининг айрим қонунларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»**ги Қонунининг **VIII бўлими** (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1994 йил, № 11 - 12, 285-модда).

9. Ўзбекистон Республикасининг 1995 йил 31 августда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасининг айрим қонунларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»**ги Қонунининг **XII бўлими** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 9, 193-модда).

10. Ўзбекистон Республикасининг 1996 йил 27 декабрда қабул

шини тугатиш ёки лицензияни бекор қилиш тўғрисидаги қарори, шунингдек» деган сўзлар билан тўлдирилсин.

17. Ўзбекистон Республикасининг 1996 йил 27 декабрда қабул қилинган **«Адвокатура тўғрисида»**ги Қонунининг (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 йил, № 2, 48-модда):

1)14-моддаси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«14-модда. Адвокатлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини берувчи лицензиянинг амал қилишини тўхтатиб туриш ва лицензияни бекор қилиш

Лицензиянинг амал қилиши лицензияни берган органнинг қарорига биноан қуйидаги ҳолларда тўхтатиб турилиши мумкин:

адвокатлик фаолиятини амалга ошираётган шахс жиноий жавобгарликка тортилганда, у айбланувчи сифатида жавобгарликка тортилганидан бошлаб суд ҳукми қонуний кучга киргунга қадар ёхуд оқловчи асосларга биноан уни жиноий жавобгарликдан озод этиш тўғрисида қарор қабул қилингунга қадар;

адвокатлик фаолиятини амалга ошираётган шахс лицензия шартномасида назарда тутилган лицензия талаблари ва шартларини бузганлиги аниқланганда;

лицензияловчи органнинг лицензиат зиммасига аниқланган қоидабузарликларни бартараф этиш мажбуриятини юкловчи қарорлари адвокат томонидан бажарилмаганда;

адвокатлик фаолиятини амалга ошираётган шахснинг фамилияси, исми ёки отасининг исми ўзгарганда, лицензияни қайта расмийлаштириш муддатига.

Лицензияловчи орган адвокат томонидан лицензиянинг амал қилишини тўхтатиб туришга олиб келган ҳолатларни бартараф этиш учун муддат белгилаши шарт. Кўрсатилган муддат олти ойдан ошиши мумкин эмас, адвокатлик фаолиятини амалга ошираётган шахс жиноий жавобгарликка тортилган ҳоллар бундан мустасно.

Лицензиянинг амал қилиши тўхтатиб турилишига олиб келган ҳолатларни адвокат бартараф этган тақдирда, лицензиянинг амал қилишини тўхтатиб турган лицензияловчи орган кўрсатилган ҳолатлар бартараф этилганлиги тўғрисидаги тасдиқномани олган кундан эътиборан ўн кунлик муддат ичида лицензиянинг амал қилишини тиклаш тўғрисида қарор қабул қилиши шарт.

Лицензияни бекор қилиш лицензияни берган орган томонидан қуйидаги асосларга кўра амалга оширилади:

адвокатлик фаолиятини амалга ошираётган шахснинг аризасига биноан;

юридик шахс қайта тузилганда - лицензияни қайта расмийлаштириш муддатига.

Лицензиянинг амал қилишини тўхтатиб туриш тўғрисидаги қарор мазкур қарорни қабул қилган божхона органи томонидан лицензиатга ёзма шаклда, қарор қабул қилинган кундан эътиборан уч кундан кечиктирмай асосланган далиллар билан етказилади.

Божхона органи лицензиат томонидан лицензиянинг амал қилишини тўхтатиб туришга олиб келган ҳолатларни бартараф этиши учун муддат белгилаши шарт. Кўрсатилган муддат олти ойдан ошиб кетиши мумкин эмас.

Лицензиянинг амал қилиши тўхтатиб турилишига олиб келган ҳолатларни лицензиат бартараф этган тақдирда, лицензиянинг амал қилишини тўхтатиб турган божхона органи кўрсатилган ҳолатлар бартараф этилганлиги тўғрисидаги тасдиқномани олган кундан эътиборан ўн кунлик муддат ичида лицензиянинг амал қилишини тиклаш тўғрисида қарор қабул қилиши шарт»;

7) **72-моддасидаги** ва **74-моддасининг иккинчи қисмидаги** «чақириб олиш», «чақириб олинган» деган сўзлар тегишинча «лицензиянинг амал қилишини тугатиш», «унинг амал қилиши тугатилган» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

8) **73-моддасининг:**

иккинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Божхона расмийлаштируви бўйича мутахассиснинг малака аттестатини божхона органи бекор қилиши ёхуд унинг амал қилишини тугатиши ёки тўхтатиб туриши мумкин»;

тўртинчи қисмининг биринчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Агар мутахассис қуйидаги ҳаракатларни содир этган бўлса, малака аттестатининг амал қилиши тугатилиши мумкин»;

бешинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Тугатиш тўғрисида қарор қабул қилинган санадан эътиборан малака аттестатининг амал қилиши тугатилади»;

еттинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Божхона расмийлаштируви бўйича мутахассиснинг малака аттестати суднинг қарорига биноан ҳам бекор қилиниши ёки унинг амал қилиши тугатилиши мумкин»;

саккизинчи қисмидаги «чақириб олинган» деган сўзлар «унинг амал қилиши тугатилган» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

9) **132-моддаси биринчи қисмининг 2-бандидаги** ва **186-моддаси биринчи қисмининг иккинчи хатбошисидаги** «лицензияни ёки малака аттестатини чақириб олиш» деган сўзлар «лицензиянинг ёки малака аттестатининг амал қилишини тугатиш» деган сўзлар билан алмаш-

4) **3-моддасидан** «ичкиликбозликка ва гиёвандликка қарши курашувчи комиссияларнинг» деган сўзлар чиқариб ташлансин;

5) **4-моддасининг биринчи қисмидаги** «бемор яшаб турган жойдаги» деган сўзлар «бемор яшаб турган жойдаги ёки наркология муассасаси жойлашган ердаги» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

6) **8** ва **11-моддалари** чиқариб ташлансин;

7) **12-моддасидаги** «туман, шаҳар, шаҳардаги туман ҳокимлари зиммасига юкланади» деган сўзлар «қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

4. Ўзбекистон Республикасининг 1993 йил 6 майда қабул қилинган **«Сув ва сувдан фойдаланиш тўғрисида»**ги Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1993 йил, № 5, 221-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 йил, № 4 - 5, 126-модда; 1998 йил, № 9, 181-модда; 2000 йил, № 7 - 8, 217-модда):

1) **47-моддасининг иккинчи қисми** қуйидаги мазмундаги жумла билан тўлдирилсин: «Фермер ва деҳқон хўжаликларининг сувдан фойдаланиш лимитлари уларнинг розилигисиз ўзгартирилиши мумкин эмас, сув объектларнинг суви камайган ҳоллар бундан мустаснодир»;

2) **48-моддасининг учинчи қисми** «(ширкатлари)» деган сўз «(ширкатлари), фермер ва деҳқон хўжаликлари» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

5. Ўзбекистон Республикасининг 1993 йил 7 майда қабул қилинган **«Маҳсулот белгилари ва хизмат кўрсатиш белгилари тўғрисида»**ги Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1993 йил, № 6, 244-модда; 1998 йил, № 3, 38-модда) **18-моддасининг 1-банди** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«1. Маҳсулот белгисининг эгаси ушбу белгидан фойдаланишда ва уни тасарруф этишда, шу жумладан ундан ўзга шахслар фойдаланишига рухсат бериш ёки тақиқлаб қўйишда мутлақ ҳуқуққа эгадир. Товар белгисига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритишдан иборат мутлақ ҳуқуқ ҳам товар белгисининг эгасига тегишлидир.

Ўзбекистон Республикасида муҳофаза қилинаётган маҳсулот белгисидан унинг эгаси рухсатисиз ҳеч ким фойдалана олмайди.

Товар белгисини нашр этганда, уни кўпчилик олдида ижро этганда ёки ундан ўзгача тарзда фойдаланганда товар белгисининг ўзига ҳам, унинг белгиларига ҳам бирор-бир ўзгартиш киритишга фақат унинг эгасининг розилиги билан йўл қўйилади.

Товар белгисининг дахлсизлигига бўлган ҳуқуқ товар белгисининг эгасига тегишлидир».

6. Ўзбекистон Республикасининг 1993 йил 7 майда қабул қилин-

Бошқа асосларга кўра, шу жумладан лицензия бериш мақсадга мувофиқ эмас деган važ билан лицензия беришни рад этишга йўл қўйилмайди»;

2) **9-моддаси** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«9-модда. Лицензиянинг амал қилишини тўхтатиб туриш

Лицензиянинг амал қилиши лицензияни берган органнинг қарорига биноан қуйидаги ҳолларда тўхтатиб турилиши мумкин:

лицензиат лицензия шартномасида назарда тутилган лицензия талаблари ва шартларини бузганлиги аниқланганда;

лицензияловчи органларнинг лицензиат зиммасига аниқланган қоидабузарликларни бартараф этиш мажбуриятини юкловчи қарорлари унинг томонидан бажарилмаганда;

юридик шахс қайта тузилганда лицензияни қайта расмийлаштириш муддатига.

Лицензияловчи орган лицензиат томонидан лицензиянинг амал қилишини тўхтатиб туришга олиб келган ҳолатларни бартараф этиш учун муддат белгилаши шарт. Кўрсатилган муддат олти ойдан ошиши мумкин эмас.

Лицензиянинг амал қилиши тўхтатиб турилишига олиб келган ҳолатларни лицензиат бартараф этган тақдирда, лицензиянинг амал қилишини тўхтатиб турган лицензияловчи орган кўрсатилган ҳолатлар бартараф этилганлиги тўғрисидаги тасдиқномани олган кундан эътиборан ўн кунлик муддат ичида лицензиянинг амал қилишини тиклаш тўғрисида қарор қабул қилиши шарт»;

3) қуйидаги мазмундаги **9[1]-модда** билан тўлдирилсин:

«9[1]-модда. Лицензиянинг амал қилишини тугатиш ва лицензияни бекор қилиш

Лицензиянинг амал қилиши қуйидаги ҳолларда тугатилади:

лицензиат лицензиянинг амал қилишини тугатиш тўғрисидаги ариза билан мурожаат этганда;

юридик шахс тугатилганда - тугатилган пайтдан эътиборан ёки унинг фаолияти қайта ташкил этиш натижасида тугатилганда - қайта ташкил этилган пайтдан эътиборан, унинг ўзгартирилиши бундан мустасно;

лицензиат лицензия шартномасида назарда тутилган лицензия талабларини ва шартларини мунтазам равишда ёки бир маротаба қўпол равишда бузганда;

лицензиат лицензиянинг амал қилишини тўхтатиб туришга олиб келган ҳолатларни лицензияловчи орган белгилаган муддатда

адвокатлик фаолиятини амалга ошираётган шахс Ўзбекистон Республикаси фуқаролигини йўқотганда.

Тугатиш тўғрисида қарор қабул қилинган санадан эътиборан лицензиянинг амал қилиши тугатилади».

18. Ўзбекистон Республикасининг 1996 йил 27 декабрда қабул қилинган **«Товар бозорларида монополистик фаолиятни чеклаш ва рақобат тўғрисида»**ги Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 йил, № 2, 54-модда; 1999 йил, № 9, 229-модда) **10-моддасининг учинчи хатбошиси** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«хўжалик юритувчи субъектларга монополияга қарши қонун ҳужжатларини бузишни тўхтатиш ёки бундай бузишнинг оқибатларини бартараф этиш тўғрисида, дастлабки ҳолатни тиклаш ҳақида, монополияга қарши қонун ҳужжатларига хилоф шартномаларни бекор қилиш ёки ўзгартириш тўғрисида бажарилиши мажбурий бўлган кўрсатмалар бериш, монополияга қарши қонун ҳужжатларини бузиш натижасида қўлга киритилган маблағларни (даромадни, фойдани) олиб қўйиш ҳақида қарор қабул қилиш».

19. Ўзбекистон Республикасининг 1997 йил 24 апрелда қабул қилинган **«Ахборот олиш кафолатлари ва эркинлиги тўғрисида»**ги Қонунининг (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 йил, № 4 -5, 108-модда) **7-моддаси** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«7-модда. Ахборот олишни таъминлаш

Давлат органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, жамоат бирлашмалари, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар ва мансабдор шахслар ҳар кимга ўзининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига дахлдор бўлган қонун ҳужжатлари билан, шунингдек ҳужжатлар, қарорлар ва бошқа материаллар билан танишиб чиқиш имкониятини яратиб беришга мажбурдир. Ахборот олиш имконияти қонун ҳужжатларини ва тегишли материалларни эълон қилиш ва тарқатиш йўли билан таъминланади».

20. Ўзбекистон Республикасининг 1997 йил 24 апрелда қабул қилинган Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодекси** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 йил, № 4-5-сонга илова, № 9, 241-модда; 1998 йил, № 3, 38-модда, № 5 - 6, 102-модда, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 5, 124-модда, № 9, 229-модда; 2000 йил, № 4-5, 153-модда):

1) **8-моддасининг:**

биринчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Микрофирмалар ва кичик корхоналар учун ягона солиқ тўла-

нишини назарда тутувчи соддалаштирилган солиқ солиш тизими қўлланилиши мумкин. Акциз тўланадиган маҳсулот ишлаб чиқараётган микрофирмалар ва кичик корхоналар ушбу Кодексда белгиланган тартибда акциз солиғи тўлаганлари тақдирда соддалаштирилган солиқ тўлаш тизимига ўтишлари мумкин»;

иккинчи қисми «ҳуқуқи» деган сўздан кейин «микрофирмалар ва» деган сўз билан тўлдирилсин;

2) **71-моддаси** қуйидаги мазмундаги **42-банд** билан тўлдирилсин:

«42) импорт бўйича олиб келинадиган дори воситалари ва тиббий буюмлар».

21. Ўзбекистон Республикасининг 1997 йил 26 декабрда қабул қилинган Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Божхона кодекси** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1998 йил, № 2, 36-модда; 1999 йил, № 9, 229-модда):

1) **24-моддасининг учинчи қисмидаги** «ушбу Кодекс 59-моддасининг еттинчи қисмида» деган сўзлар «қонун ҳужжатларида» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2) **59-моддасининг:**

биринчи қисми тўртинчи хатбошисидаги «чақириб олинганида» деган сўзлар «уларнинг амал қилиши тугатилганида» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

тўртинчи қисмидаги «бу тўғрида» деган сўзлар «лицензиянинг амал қилишини тугатиш тўғрисида» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

3) **65-моддасининг:**

биринчи қисмидаги «уч йил» деган сўзлар «беш йил» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

учинчи қисмидаги «чақириб олиниши» деган сўзлар «унинг амал қилиши тугатилиши» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

4)69-моддаси қуйидаги мазмундаги **қисм** билан тўлдирилсин:

«Лицензиянинг бекор қилиниши тўғрисидаги қарор мазкур қарорни қабул қилган божхона органи томонидан лицензиатга ёзма шаклда, қарор қабул қилинган кундан эътиборан уч кундан кечиктирмай асосланган далиллар билан етказилади. Лицензиат лицензияни бекор қилиш тўғрисидаги қарорни олган кундан эътиборан ўн кун ичида лицензия божхона органига қайтарилиши ва йўқ қилиниши керак»;

5)70-моддаси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«70-модда. Лицензиянинг амал қилишини тугатиш

Лицензиянинг амал қилиши қуйидаги ҳолларда тугатилади:

229-модда; 2000 йил, № 5 - 6, 153-модда, № 7-8, 217-модда) **345-моддасининг бешинчи қисмидаги** «187 - 192» рақамлари «188 - 192» рақамлари билан алмаштирилсин.

11. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 22 сентябрдаги Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг** (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 3, 6-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 9, 193-модда, № 12, 269-модда; 1996 йил, № 5 - 6, 69-модда, № 9, 144-модда; 1997 йил, № 2, 56-модда, № 4 - 5, 126-модда, № 9, 241-модда; 1998 йил, № 3, 38-модда, № 5 - 6, 102-модда, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 5, 124-модда, № 9, 229-модда; 2000 йил, № 5 - 6, 153-модда, № 7 - 8, 217-модда):

1) **165-моддаси** чиқариб ташлансин;

2) қуйидаги мазмундаги **179[1]-модда** билан тўлдирилсин:

«179[1]-модда. Мажбурий аудиторлик текширувини ўтказишдан бош тортиш

Хўжалик юритувчи субъектнинг мажбурий аудиторлик текширувини ўтказишдан бош тортиши -

мансабдор шахсларга энг кам иш ҳақининг беш бараваридан ўн бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади»;

3) **264-моддасининг биринчи қисмидаги** «165» рақами чиқариб ташлансин, «176[2]» рақами эса «176[2], 179[1]» рақамлари билан алмаштирилсин.

12. Ўзбекистон Республикасининг 1995 йил 21 декабрда қабул қилинган **«Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида»**ги Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 12, 247-модда; 1998 йил, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 5, 124-модда):

1) **16-моддасининг иккинчи қисмидаги иккинчи жумла** қуйидаги таҳрирда баён этилсин: «Бошқарув аъзоларини (Марказий банк Раисининг биринчи ўринбосари ва ўринбосарлари бундан мустасно) Марказий банк Раисининг тақдимномасига биноан Олий Мажлиснинг Кенгаши тасдиқлайди»;

2) **22-моддасининг матни** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Марказий банк Раисининг биринчи ўринбосари ва ўринбосарлари Марказий банк Раисининг тақдимномасига биноан Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан лавозимга тайинланадилар ва лавозимидан озод қилинадилар».

13. Ўзбекистон Республикасининг 1995 йил 21 декабрда ва 1996 йил 29 августда қабул қилинган қонунлари билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси** (Ўзбекистон Республи-

рий шарти ҳисобланади. Аудиторлик текширувлари ва экспертизаларни ўтказиш харажатлари назорат қилувчи органлар ҳисобига амалга оширилади»;

3) **9-моддасининг** матни қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Назорат қилувчи органлар томонидан юридик шахс бўлган хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини режали текшириш, шу жумладан тафтишдан ўтказиш учун, ушбу модданинг иккинчи қисмида назарда тутилган ҳолларни истисно этганда, қуйидагилар асос бўлади:

махсус ваколатли орган ёки унинг тегишли ҳудудий бўлинмаси томонидан берилган, хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини текширишни ўтказишнинг мувофиқлаштирувчи режасидан кўчирма;

назорат қилувчи органнинг мувофиқлаштирувчи режа асосида чиқарган буйруғи ёхуд махсус ваколатли органнинг режадан ташқари текшириш, шу жумладан тафтиш ўтказиш тўғрисидаги ҳамда текшириш мақсади, текширувчи мансабдор шахслар таркиби ва текширувни ўтказиш муддатлари кўрсатилган қарорлари.

Прокуратура, ички ишлар ва миллий хавфсизлик хизмати органлари томонидан хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини текшириш учун қўзғатилган жиноий иш мавжудлиги асос бўлади. Бунда текширувга хўжалик юритувчи субъектнинг фақат қўзғатилган жиноят иши билан боғлиқ фаолияти қамраб олиниши мумкин бўлиб, бу ҳақда текширувни тайинлаш тўғрисидаги қарорда кўрсатилган бўлиши лозим»;

4) **10-моддасининг иккинчи қисмидан** «қоида тариқасида» деган сўзлар чиқариб ташлансин;

5) **12-моддасининг биринчи қисмидаги** «назорат қилувчи органнинг буйруғи» деган сўзлар «мансабдор шахслар таркиби ва текширувни ўтказиш муддатлари кўрсатилган буйруғи» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

6) қуйидаги мазмундаги **14[1]-модда** билан тўлдирилсин:

«14[1]-модда. Муқобил текширишлар

Хўжалик юритувчи субъектларда муқобил текширишлар жиноят ишлари юзасидан тергов олиб бориш жараёнида текшириш тайинлаш тўғрисидаги қарор асосида ёхуд назорат қилувчи органлар томонидан махсус ваколатли органнинг қарорига биноан амалга оширилади. Хўжалик юритувчи субъектларда муқобил текширишларга уларнинг текширилаётган хўжалик юритувчи субъект билан ўзаро муносабатлари юзасидангина йўл қўйилади»;

7) **16-моддаси биринчи қисмининг бешинчи хатбошиси** «органларнинг» деган сўздан кейин «текширувчи мансабдор шахсларининг» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

● Ҳикмат

Оға-инининг тотув бўлса — от кўп, опа-сингилнинг тотув бўлса — ош кўп.

Акмал Икромов тумани Давлат Солиқ инспекцияси серия OZ № 283326 - 283350 рақамли бўлган 25 дона йўқолган солиқ тўловлари тўланганлиги тўғрисидаги патта бекор қилинади.

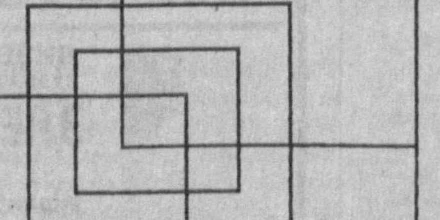

● Жумбоқ

Ушбу шаклда нечта квадрат борлигини айтинг.

* * *

Ўтган сонда берилган жумбоқнинг жавоби: йўловчи машина 10 марта бориб келиши керак.

Таҳририятга 10 га яқин жавоб келди. Фақат доимий мухлисимиз 139-АТС ходимаси Маҳбуба Бегматова ва Ҳасан-Ҳусан Раҳматуллаевлар берган жавоблар тўғри.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси жамоаси қўмитанинг масъул ходими Ниёзов Абдуқодир Фозиловичга умр йўлдоши

Озодахон НИЁЗОВАнинг

бевақт вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги жамоаси вазирликнинг Судлар фаолиятини ташкилий-таъминлаш бошқармасининг етакчи маслаҳатчиси

Л.М. ХОМЕНКЕРнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

«Ўқитувчи» нашриёти жамоаси нашриётнинг «Ўзбек тили ва адабиёти» таҳририяти мудири, ф.ф.номзоди Ортиқ Абдуллаевга волидаси

Баси АБДУРОВИТОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати: Э. Болиев (масъул котиб — «Халқ сўзи»), М. Егоров (масъул котиб — «Народное слово»), Ш. Жабборов (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), Ш. Ризаев, С. Зинин, М. Миралимов, С. Муҳиддинов, М. Сафаров, Р. Фарҳодий, И.Худоёров, И. Шоғуломов, О. Қаипбергенов (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), Ў. Ҳошимов.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 1115. 30797 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва оператор Жамшид ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.
Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — Ю. Ҳамидов.
Навбатчи муҳаррир — М. Сафаров.
Навбатчи — Ҳ. Каримов.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

ТЕЛЕФОНЛАР: Хатлар бўлими 136-29-89; Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Босишга топшириш вақти—21.00 1 2 3 4 5 6